

FINANSIJSKA ALHEMIJA UNIVERZITETA CRNE GORE

- UVID U FINANSIRANJE UCG OD 2015. DO 2019.GODINE -

FINANSIJSKA ALHEMIJA UNIVERZITETA CRNE GORE

- uvid u finansiranje UCG od 2015. do 2019.godine -

Izdavač:

Centar za građansko obrazovanje (CGO)

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

Urednica:

Daliborka Uljarević

Autorke:

Snežana Kaluđerović

Mira Popović

Milena Brajović

Saradnici/e:

Aleksandra Dujović

Luka Asanović

Dizajn i produkcija:

Centar za građansko obrazovanje (CGO)

Tiraž:

100

ISBN 978-9940-44-022-0

COBISS.CG-ID 14242308

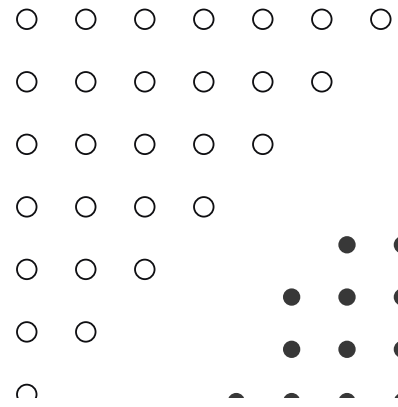
Izdavanje ove publikacije dio je projekta "Finansiranje visokog obrazovanja pod lupom", koji Centar za građansko obrazovanje (CGO) sprovodi uz podršku Centra za građanske inicijative kroz program SELDI, a u okviru linije Evropske unije „Podrška lokalnim organizacijama civilnog društva u promociji antikoruptivne regionalne i EU agende u državama zapadnog Balkana koje su korisnice IPA fondova“. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Centra za građansko obrazovanje (CGO).

FINANSIJSKA ALHEMIJA UNIVERZITETA CRNE GORE

- UVID U FINANSIRANJE UCG OD 2015. DO 2019.GODINE -

Podgorica, 2020.

VISOKO OBRAZOVANJE I NETRANSSPARENTNOST NE IDU ZAJEDNO

Obrazovanje je institut ljudskog prava i kategorija javne odgovornosti. Visoko obrazovanje na državnom univerzitetu je i investicija države koja mora obezbijediti stabilno i odgovorno finansiranje za osposobljavanje kvalitetnog, konkurentnog i kompetentnog kadra.

Univerzitet Crne Gore (UCG) ima 19 fakultetskih jedinica, tri instituta i preko 16,000 studenata¹. To je najstarija visokoškolska ustanova u Crnoj Gori i finansira se iz budžeta kojem doprinose svi građani i građanke Crne Gore, što nosi naglašenu odgovornost za transparentno i odgovorno finansiranje.

Centar za građansko obrazovanje (CGO) je, za potrebe izrade ove studije, uputio UCG i pojedinim njegovim organizacionim jedinicama (Pomorskom, Pravnom, Filozofskom i Mašinskom fakultetu, kao i Muzičkoj akademiji) zahtjev za slobodan pristup informacijama. Tražene informacije su uključile: *komplet kopija ovjerenih finansijskih izvještaja za posljednjih pet godina (za svaku godinu pojedinačno); zaključni list - bruto bilans za isti period i to za svaku godinu pojedinačno (koji sadrži početni saldo, tekući promet, ukupni promet i saldo po svim analitičkim kontima i međuzbirove na sintetici koju imate za potrebe izrade finansijskih iskaza); specifikaciju prihoda po linijama za isti period i za svaku godinu pojedinačno (budžet opredijeljen za nastavu, istraživanja i umjetnički rad; školarine i druge naknade koje plaćaju studenti; intelektualne i druge usluge; donacije, pokloni i zavještanja; projekti i ugovori sa nacionalnim, međunarodnim, državnim ili privatnim subjektima u svrhu promovisanja nastave, istraživanja i konsultantskih aktivnosti); promet kupaca i dobavljača za isti period i za svaku godinu pojedinačno (početna stanja, promet i salda); analitičke kartice najvećih troškova, osim plata u posljednjih 5 godina i za svaku godinu pojedinačno); analitičke kartice najvećih kupaca i dobavljača (sa saldom na kraju godine i za svaku godinu pojedinačno); analitičke kartice rashoda troškova zarada zapošljenih za isti period (za svaku godinu pojedinačno); Ugovori i fakture o kupovini ili prodaji materijalne imovine koji pojedinačno prelaze iznos od 5, 000 € za isti period (za svaku godinu pojedinačno); popis imovine sa popisnim listama za isti period (za svaku godinu pojedinačno); procjena imovine (posljednje urađena); ugovori o kreditima i garancijama koji su trenutno aktivni (ukoliko postoje) na dan podnošenja zahtjeva; napomene uz finansijske izvještaje i računovodstvene politike, a naročito korišćene metode i načine prikazivanja i vrijednovanja imovine, amortizacije, kupovine, opreme, investicija (ukoliko postoje); spisak zapošljenih na dan podnošenja zahtjeva sa njihovom kvalifikacijom; potvrde prometa i salda od banaka po svim osnovama (žiro računi, devizni računi, depoziti, plaćanja prema inostranstvu) u*

¹ Monstat, baza podataka „Obrazovanje“, https://www.monstat.org/userfiles/file/Obrazovanje/visoko/2019_2020/upisani%20osnovne%20studije/Upisani%20studenti%20-%20osnovne%20studije.xls <https://www.monstat.org/userfiles/file/Obrazovanje/visoko/podaci/20192020/Upisani%20na%20%20postdiplomske%20i%20doktorske%20studije.xls>, posljednji uvid 25.05.2020.

posljednjih pet godine; izvjestaji internih revizija sa preporukama i planovima za otklanjanje nedostataka, kao i izvjestaji o praćenju realizacije preporuka za posljednjih pet godina (za svaku godinu pojedinačno).

UCG i njegove fakultetske jedinice su prvo odugovlačile sa odgovorima, pa je CGO počeo dobijati uvjeravanja od nekoliko fakultetskih jedinica da rade na pripremi dokumentacije za slanje, da bi nakon dopisa rektora stigli uniformni odgovori i sa fakultetskih jedinica. U odgovorima se navodi da je dio tražene dokumentacije dostupan na sajtu UCG, što istraživači CGO-a dodatnom provjerom nijesu uspjeli verifikovati sem za nekoliko polovičnih informacija. Za ostalu obimnu dokumentaciju je dozvoljen fizički uvid čime je suštinski ograničen pristup takvoj informaciji, jer se takvim pristupom informacijama ne može napraviti nikakva ozbiljna analiza. Ovim je osnažena trajuća praksa netransparentnosti, kojoj izrazit doprinos daje i rektor Danilo Nikolić. Odraz toga je i u činjenica da se po prvi put, u duže od deceniju praćenja rada UCG od strane CGO-a, ide toliko daleko da se fakultetske jedinice organizovano ograničavaju u davanju informacija koje su od javnog značaja. U ovom saučestvuje i Upravni odbor, kojim rukovodi Duško Bjelica, jer je o svemu bio obaviješten i nije odgovarao na naše urgencije. Konačno, utisak je da i Vlada Crne Gore direktno štiti netransparentne prakse na UCG, a to dokazuje činjenica da su članovi Upravnog odbora iz Vlade, takođe, bili upoznati sa ovim zahtjevom i urgencijom CGO-a, kao i sam predsjednik Vlade, ali i da je isti Upravni odbor reizabrao ovog rektora u junu 2020. godine.

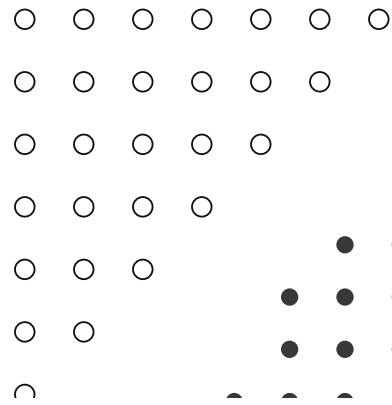
Praksa zaštite umjesto sankcionisanja netransparentnosti nije dobra ni za jednu instituciju. Posebno je zabrinjavajuće kad se takav pristup podržava u instituciji koja obrazuje mlade ljude i kojima bi svojim dosljednim poštovanjem zakona i otvorenošću trebala služiti kao uzor.

Analiza *Finansijska alhemija Univerziteta Crne Gore – uvid u finansiranje UCG od 2015. do 2019. godine* nastala je u okviru projekta „*Finansiranje visokog obrazovanja pod lupom*“, koji Centar za građansko obrazovanje (CGO) sprovodi uz podršku Centra za građanske inicijative u okviru linije Evropske unije „Podrška lokalnim organizacijama civilnog društva u promociji antikoruptivne regionalne i EU agende u državama zapadnog Balkana koje su korisnice IPA fondova“, a kroz program SELDI.

ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Način i izvor finansiranja UCG se definiše kroz nekoliko pravnih akata različitog ranga, počev od Ustava Crne Gore, preko Zakona o visokom obrazovanju, zatim Statuta UCG i niza pravilnika, ali uključujući i druge zakone koji definišu za sve subjekte određena pitanja iz ove oblasti, poput Zakona o javnim nabavkama, Zakona o računovodstvu i reviziji, itd.

Ustav Crne Gore jemči autonomiju univerziteta, visokoškolskih i naučnih ustanova, ali i pravo

na školovanje pod jednakim uslovima.² Autonomija UCG, pored niza drugih aspekata, podrazumijeva i raspolaganje finansijskim sredstvima od svih izvora finansiranja.

Usvajanje principa Bolonjske deklaracije pratila je i izmjena zakonodavnog okvira sistema visokog obrazovanja. Tako je 2003. godine usvojen *Zakon o visokom obrazovanju*, koji je trebalo da omogući približavanje crnogorskog visokog obrazovanja evropskom obrazovnom prostoru, ne zapostavljajući nacionalnu tradiciju³. Izmjene i dopune Zakona su uslijedile 2010. godina, zatim 2014. godine, pa 2017. godine i 2019. godine. Dijelom tih izmjena su rukovodstvu UCG data široka ovlašćenja u raspolaganju finansijskim sredstvima, a što je pratio izostanak kontrole i transparentnosti kad je riječ o trošenju tih sredstava.

Zakonom o visokom obrazovanju⁴ uređuju se osnove visokog obrazovanja, uslovi obavljanja djelatnosti, vrste studijskih programa, načela organizacije ustanova koje obavljaju ovu djelatnost, prava i obaveze akademskog osoblja i studenata, obezbjeđivanje kvaliteta, finansiranje visokog obrazovanja, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Zakonom je precizirano da visoko obrazovanje ostvaruju ustanove visokog obrazovanja koje su licencirane, mogu biti javne ili privatne (zavisno od osnivača), a čine ih univerzitet, fakultet, umjetnička akademija i visoka škola. Univerzitet je autonomna ustanova koja u obavljanju djelatnosti objedinjuje obrazovni, naučno-istraživački i umjetnički rad, kao dijelove jedinstvenog procesa visokog obrazovanja. Univerzitet treba da obezbjedi razvoj visokog obrazovanja, nauke, struke i umjetnosti, kreativnih sposobnosti i pripremu studenata za obavljanje profesionalne djelatnosti, kao i promociju ljudskih prava i sloboda, građanskih i nacionalnih prava i dostignuća najvećih standarda nastave i učenja. Naučno-istraživački, odnosno umjetnički rad obavlja se i organizuje u skladu sa posebnim zakonom i opštim aktom univerziteta. Ustanova visokog obrazovanja može imati status univerziteta ako realizuje najmanje pet različitih studijskih programa na osnovnim studijama, od kojih se najmanje jedan studijski program realizuje kao osnovni i postdiplomski. Studijski programi moraju biti iz najmanje tri od sedam sljedećih oblasti: prirodne, tehničko-tehnološke, medicinske, društvene, humanističke, poljoprivredne i interdisciplinarne.

Univerzitet svoju djelatnost ostvaruje preko: fakulteta, umjetničkih akademija, instituta i visokih škola, kao organizacionih jedinica. Univerzitet ima svojstvo pravnog lica, a organizacione jedinice državnog univerziteta nemaju svojstvo pravnog lica, dok to mogu imati organizacione jedinice privatnog univerziteta. Organ upravljanja univerziteta je upravni odbor koji utvrđuje poslovnu politiku.

² Ustav Crne Gore, član 75, „Službeni list Crne Gore“, br. 1/2007

³ Strategija visokog obrazovanja Crne Gore za period 2020-2025, Virgilio Meira Soares, Mišljenje na Nacrt zakona o visokom obrazovanju Republike Crne Gore, Lisabon, 28. jul 2003.

⁴ „Službeni list Crne Gore“, br. 044/14, ..., 072/19

Ustanova visokog obrazovanja može da se finansira iz 1) sredstava osnivača; 2) školarina i drugih naknada koje plaćaju studenti; 3) intelektualnih i drugih usluga; 4) donacija, poklona i zavještanja; 5) prihoda od imovine (zakup); 6) projekata i ugovora sa međunarodnim, državnim ili privatnim subjektima u svrhu promovisanja nastave, istraživanja i konsultantskih aktivnosti i 7) drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Organ rukovođenja ustanove visokog obrazovanja je odgovoran za zakonitu i namjensku upotrebu sredstava obezbijeđenih u skladu sa Zakonom, a u poslovanju se obezbjeđuje nezavisna spoljna i unutrašnja finansijska kontrola. Način vršenja unutrašnje finansijske kontrole uređuje se statutom ustanove.

Zakon dalje propisuje da osnivač obezbjeđuje sredstva javnoj ustanovi za: 1) materijalne troškove, tekuće i investiciono održavanje; 2) zarade zapošljenih u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; 3) opremu i bibliotečki fond; 4) obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada, koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave; 5) naučno i stručno usavršavanje zapošljenih; 6) baze podataka i informacioni sistem; 7) rad Studentskog parlamenta i vannastavne aktivnosti studenata; 8) uspostavljanje jednakih uslova studiranja za sve studente (nesmetan pristup, boravak i rad); 9) druge namjene u skladu sa zakonom.

Normative i standarde za finansiranje javnih ustanova donosi Vlada, i na osnovu njih te ustanove stiču sredstva iz Budžeta Crne Gore⁵. Oni se odnose na broj studenata utvrđen licencom, cijenu koštanja studenta za određeni studijski program i ocjenu kvaliteta rada ustanove iz izvještaja o eksternoj evaluaciji. Međusobna prava i obaveze između javne ustanove i Vlade, za realizaciju studijskih programa I i II ciklusa studija, uređuju se ugovorom o finansiranju koji se zaključuje za najmanje jednu fiskalnu godinu. Taj ugovor sadrži ciljeve, aktivnosti i mjere za ostvarenje ciljeva, indikatore za praćenje sprovođenja ugovora, dinamiku dostavljanja izvještaja o realizaciji ugovora i druga pitanja od značaja za finansiranje. Detaljan sadržaj ugovora utvrđuje nadležno Ministarstvo i objavljuje na svojoj Internet stranici.

Primarni cilj uvođenja ugovornog modela finansiranja bio je poboljšanje kvaliteta javnog finansiranja UCG, praćenje efikasnosti i djelotvornosti javnih izdvajanja usmjerenih na nacionalne prioritete, poboljšanje pristupa visokom obrazovanju, podsticanje obrazovanja i istraživanja kroz koje se može unaprijediti budući ekonomski rast. Ugovor se temelji na kriterijumima uspješnosti UCG u oblasti obrazovanja, odnosno nastave, istraživanja i upravljanja resursima, kao i na potrebama UCG i značaju koji UCG ima kao ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Njime se omogućava finansiranje studenata I i II ciklusa studija, odnosno osnovnih studija počev od studijske 2017/2018. godine, a master studija počev od studijske 2020/2021. godine, kao i instituta. Od studijske 2017/2018. godine

⁵ Član 64a Zakona o visokom obrazovanju, "Službeni list Crne Gore", br. 044/14, 052/14, 047/15, 040/16, 042/17, 071/17, 055/18, 003/19, 017/19

osnovne studije na javnim ustanovama visokog obrazovanja, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, su besplatne. Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o budžetu opredjeljuju se sredstva za UCG, a u skladu sa Ugovorom o finansiranju, za trogodišnji period. UCG dobija opredijeljena sredstva na godišnjem nivou ukoliko ispuni ciljeve koji su postavljeni kao indikatori uspješnosti. Znači, ugovor se odnosi na tri studijske godine, odnosno 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021, koje su obuhvaćene fiskalnim godinama od 2018. do 2021. godine i ima četiri aneksa sa indikatorima uspješnosti, i to: Aneks 1 – Kvalitet rada ustanove i upisna politika; Aneks 2 – Obezbeđenje kvaliteta; Aneks 3 – Informisanje javnosti o radu ustanove i Aneks 4 – Unaprijeđenje kvaliteta postojećih studijskih programa, utvrđivanje potrebe nastavka studijskih programa, odnosno ukidanja pojedinih neodrživih studijskih programa.

Finansiranje UCG, u skladu sa Ugovorom, organizovano je tako što se izdvajaju sredstva za UCG u vidu *blok granta* („osnovno finansiranje“) za finansiranje svih studenata osnovnih i master studija, a što obuhvata materijalne troškove, troškove tekućeg i budućeg investicionog održavanja; zarade zapošljenih u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Zatim je tu i *komplementarno finansiranje*, kroz koje se obezbeđuju sredstva za: opremu i bibliotečki fond; obavljanje naučno-istraživačkog i umjetničkog rada; naučno i stručno usavršavanje zapošljenih; ulaganja u infrastrukturu radi obezbeđivanja boljih uslova za realizovanje nastave i istraživanja radi poboljšanja kvaliteta nastave; međunarodnu saradnju i mobilnost akademskog osoblja i studenata; istraživačke institute; podsticanje programa cjeloživotnog učenja; razvoj/modernizaciju objekata za obavljanje nastavne i istraživačke/umjetničke djelatnosti; razvoj infrastrukture za informacione tehnologije; razvoj i stalno ažuriranje baze podataka na nivou Univerziteta; obezbeđivanje objekata i kadrova za razvoj interdisciplinarnih studijskih programa i ostalih aktivnosti koje nijesu direktno povezane sa obrazovnim/nastavnim procesom.

Ugovorom je precizirano da se u poslovanju UCG vrši *nezavisna spoljna i unutrašnja finansijska kontrola*. Pri vršenju spoljne kontrole, Vlada može imenovati nezavisnog ovlašćenog revizora radi ispitivanja finansijskog stanja Univerziteta. Vlada će od UCG zatražiti povraćaj dodijeljenih sredstava iz Budžeta Crne Gore ukoliko nalaz nezavisnog i ovlašćenog revizora utvrdi nezakonitu i nenamjensku upotrebu sredstava. Do sada Vlada još nije sprovela nezavisnu spoljnu reviziju finansijskog poslovanja UCG, ili makar o tome ne postoje javno dostupne informacije.

Statutom UCG je definisano da unutrašnju finansijsku kontrolu na UCG obavlja Služba za unutrašnju reviziju, kao organizacioni dio Rektorata Univerziteta. Služba za unutrašnju reviziju ne može imati manje od tri unutrašnja revizora sa rukovodiocem. Unutrašnja revizija se obavlja u skladu sa posebnim zakonom i međunarodnim standardima unutrašnje revizije. Funkcionalna nezavisnost unutrašnje revizije ostvaruje se nezavisnim planiranjem, sprovođenjem i izvještavanjem o obavljenim unutrašnjim revizijama. Unutrašnja revizija vrši se na osnovu: 1) strateškog plana, 2) godišnjeg plana; 3) plana pojedinačne revizije. Opštim aktom, koji donosi Upravni odbor, uređuje se i vrsta, obim i rokovi za vršenje revizije,

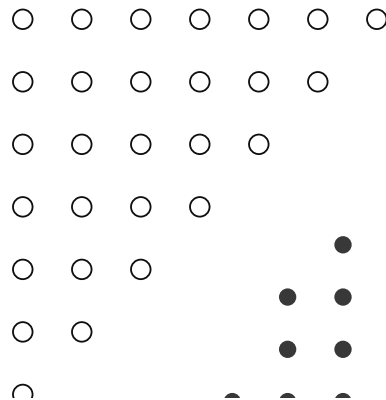
kao i način izvještavanja. Unutrašnja revizija je neposredno odgovorna Upravnom odboru UCG i izvještava ga o svom radu, po potrebi, a najmanje jednom u šest mjeseci. Javnosti su nedostupne informacije o sprovedenim unutrašnjim revizijama i izvještaji tih revizija, ali ono što je CGO-u nezvanično dostupno ukazuje da su nalazi tih revizija dominantno negativni.

Državna revizorska institucija (DRI) je u *Izveštaju o efikasnosti unutrašnje revizije u javnom sektoru*, objavljenom 2017. godine, obuhvatila i UCG⁶. DRI konstatuje da UCG nije obezbijedio jedinici za unutrašnju reviziju funkcionalnu nezavisnost koja se ostvaruje nezavisnim planiranjem, sprovođenjem i izvještavanjem o obavljenim unutrašnjim revizijama, u skladu sa međunarodnim standardima i Zakonom. Statutom UCG utvrđeno je da Upravni odbor UCG opštim aktom uređuje vrstu, obim i rokove za vršenje revizije. Ta odredba Statuta UCG je suprotna međunarodnim standardima za unutrašnju reviziju kojima je određeno da rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju mora definisati planove na osnovu rizika kako bi se odredili prioriteti unutrašnje revizije, a koji su konzistentni sa ciljevima organizacije. Dodatno, ta odredba je u koliziji i sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, kojim je određeno da strateški i godišnji plan vršenja unutrašnje revizije izrađuje rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju na osnovu objektivne procjene rizika, a odobrava ih rukovodilac subjekta.

DRI konstatuje i da je jedinica za unutrašnju reviziju UCG, u periodu 2014-2015. godine vršila unutrašnju reviziju isključivo na osnovu naloga Upravnog odbora i rektora UCG. Zaključkom 07-536/2 Upravnog odbora, iz aprila 2014. godine, jedinica za unutrašnju reviziju UCG zadužena je da do 1. jula 2014. godine izvrši reviziju za 2011. i 2012. godinu na svim organizacionim jedinicama, na isti način i po istom postupku kako je određeno nalogima izdatim 2012. godine. Zatim, Zaključkom 07-262/1 Upravnog odbora, iz januara 2015. godine, naloženo je da izvrši detaljnu reviziju finansijskog polovanja svih organizacionih jedinica za 2014. godinu. UCG su u periodu na koji se odnose zaključci Upravnog odbora činile 24 organizacione jedinice. S obzirom da je jedinica za unutrašnju reviziju UCG, u periodu 2014-2015. godine, zapošljavala jednog unutrašnjeg revizora navedenim zaključcima Upravnog odbora onemogućena je realizacija usvojenog strateškog plana koji je zasnovan na procjeni rizika u skladu sa međunarodnim standardima za unutrašnju reviziju i smjernicama Ministarstva finansija. Jedinica za unutrašnju reviziju, u navedenom periodu obavila je 13 unutrašnjih revizija: 11 po nalogu Upravnog odbora UCG i dvije po nalogu rektora. Sa ustaljenom praksom vršenja unutrašnje revizije po nalogu Upravnog odbora i rektora nastavilo se i u periodu od 2015. do 2019. godine, s tim da je u jedinici za unutrašnju reviziju zapošljen još jedan revizor, što je i dalje manje od broja unutrašnjih revizora predviđenih članom 161 Statuta (tri revizora sa rukovodiocem).

Treba podsjetiti da su do akademske 2017/18 postojala dva tipa finansiranja UCG: od školarina koje su plaćali samofinansirajući studenti i iz državnog Budžeta. Izmjenom

⁶ Izveštaj o efikasnosti unutrašnje revizije u javnom sektoru, Državna revizorska institucija, 2017, <http://www.dri.co.me/1/doc/KONA%C4%8CAN%20IZVJE%C5%A0TAJ%20-%20EFIKASNOST%20UNUTRA%C5%AONJE%20REVIZIJE%20U%20JAVNOM%20SEKTORU.pdf>, posljednji uvid 20.04.2020.godine

Zakona iz 2017. godine, ukinut je status studenata koji se sami finansiraju. Student koji se finansira iz budžeta Crne Gore i ima najmanje 45 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini ima pravo da se i u narednoj studijskoj godini finansira iz Budžeta. Student koji se finansira iz budžeta Crne Gore i ima manje od 45 ECTS kredita u prvi put upisanoj studijskoj godini može da nastavi studije u statusu studenta koji se sam finansira, a ukoliko položi sve ispite, odnosno ostvari 60 ECTS kredita, ima pravo da se u narednoj godini finansira iz budžeta.

Vlada je morala nadoknaditi sredstva UCG usljed gubitka prihoda od školarina sa prethodnom procjenom veće stabilnosti državnog univerziteta ukoliko bi ova kompenzacija bila jednaka uz "obezbjeđena kapitalna sredstva za renoviranje univerzitetskih prostorija"⁷. Tako je od 2018. godine uspostavljeno ugovorno budžetsko finansiranje za sve osnovne studije na UCG, a od 2021. biće primijenjeno i za master studije⁸. Shodno tome, budžet za finansiranje UCG je uvećan za 11,5% (sa 17,3 miliona u 2017. na 19,3 miliona u 2018 i 2019. godini). Nedostajuća sredstva za obezbjeđivanje opreme i istraživanja se nadoknađuju od velikih projekata kroz fondove EU. Kompletan iznos opredijeljenih sredstava iz budžeta do 2017. godine koristio se za pokrivanje troškova zarada zapošljenih "zbog čega je bio doveden u stanje višemilionskog duga"⁹.

UCG iz svojih sredstava opredjeljuje finansijsku pomoć studentskim organizacijama, a procedure te raspodjele i utroška sredstava su netransparentne.

Iznos sredstava iz državnog Budžeta koji se opredjeljuje za UCG varirao je iz godine u godinu. Od 2015. do 2019. godine za UCG je opredijeljeno 88.355.065€, a zaključno sa 2020. godinom 109.003.792€.

GODINA	TRANSFER BUDŽETSKIH SREDSTAVA ZA UCG u €
2020	20.648.727,00
2019	19 357 229,00
2018	19.357.228,10
2017	17 357 228,04
2016	16 857 228,10
2015	15.426.151,96

Tabela 1: Sredstva opredijeljena iz Budžeta Crne Gore za UCG od 2015. do 2020.godine

7 IEP 2018- Institucionalni evaluacioni program, strana 8

8 Član 64a Zakona o visokom obrazovanju, "Službeni list Crne Gore", br. 044/14, 052/14, 047/15,040/16, 042/17, 071/17, 055/18, 003/19, 017/19

9 Strane 105, 106 i 107, Analiza stanja i strateška opredjeljenja za reorganizaciju, UCG, 2015.

Institucionalna odgovornost leži u organima rukovođenja. Upravni odbor i rektor UCG su odgovorni za zakonitu i namjensku upotrebu sredstava obezbijeđenih u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju čiju reviziju u poslovanju ustanove obezbjeđuje nezavisna spoljna i unutrašnja finansijska kontrola¹⁰, a to sve detaljnije propisuje *Statut UCG*.¹¹

Rektor je odgovoran za pripremu konsolidovanog finansijskog plana UCG, godišnjih i drugih finansijskih izvještaja UCG, koje razmatra i usvaja Upravni odbor UCG kao i za upravljanje budžetom UCG. Dekan, odnosno direktor, organizacione jedinice UCG odgovoran je samo u dijelu upravljanja i korišćenja sredstava koja pripadaju organizacionoj jedinici i priprema izvještaj koji se odnosi na ta sredstva.

Konsolidovani finansijski plan UCG čine pojedinačni finansijski planovi organizacionih jedinica i Studentskog parlamenta, usklađeni sa očekivanim prihodima iz svih zakonskih izvora finansiranja i očekivanim budžetiranim rashodima. Njime se iskazuju potrebna sredstva za ostvarivanje djelatnosti UCG i organizacionih jedinica Univerziteta. *Finansijski izvještaji UCG* pripremaju se u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima. Iako godišnji finansijski izvještaj UCG čine pojedinačni finansijski izvještaji organizacionih jedinica i Studentskog parlamenta, koji se usvaja u propisanom roku, u skladu sa zakonom, takvi pojedinačni izvještaji organizacionih jedinica nijesu dostupni javnosti. Naime, na sajtu UCG dostupan je samo finansijski izvještaj u najsvedenijoj mogućoj formi naziva ekonomske klasifikacije.

Konsolidovani plan javnih nabavki UCG čine pojedinačni planovi javnih nabavki roba, usluga i radova organizacionih jedinica i Studentskog parlamenta, usklađeni sa budžetskim pozicijama iz finansijskog plana UCG u skladu sa zakonom.

Kako su nedostupni pojedinačni finansijski izvještaji organizacionih jedinica nema ni javno dostupnih podataka o iznosima sredstava od prihoda od školarina po svakoj jedinici, kao ni od sredstava ostvarenih na tržištu i iz drugih izvora¹². Do uvođenja besplatnih studija I i II ciklusa organizacione jedinice su morale da izdvajaju u budžet UCG 45% od sredstava prihodovanih od školarina. Izmjenom Statuta UCG iz 2018. godine Upravni odbor UCG opštim aktom utvrđuje visinu izdvajanja za svaku organizacionu jedinicu, a Statutom nije precizno određen procenat izdvajanja. Isti je slučaj i sa izdvajanjima od sredstava ostvarenih na tržištu i iz drugih izvora. Koliko će se sredstava opredijeliti po organizacionoj jedinici zavisi od utvrđenog finansijskog plana i plana javnih nabavki.

¹⁰ Članovi 58 i 59 Zakona o visokom obrazovanju, "Službeni list Crne Gore", br. 044/14, 052/14, 047/15, 040/16, 042/17, 071/17, 055/18, 003/19, 017/19

¹¹ Statut UCG iz 2015 sa izmjenama iz 2018.

¹² Članovi 158 i 159 Statuta UCG iz 2015. sa izmjenama iz 2018.

FINANSIJSKI PLANovi I IZVJEŠTAJI UZ OSVRT NA NAČIN FINANSIRANJA

Finansijsko planiranje

Iako je Statutom UCG precizirano šta je tačno Konsolidovani finansijski plan, na sajtu UCG objavljen je samo zbirni finansijski plan UCG¹³, a nema ni objavljenih pojedinačnih finansijskih planova organizacionih jedinica, što ograničava javnost da se uvjeri u sveobuhvatnost i cjelishodnost objavljenog finansijskog plana. Nedostupnost pojedinačnih finansijskih planova organizacionih jedinica rezultira uskraćivanjem javnosti za informacije o planiranim aktivnostima, sredstvima potrebnim za sprovođenje istih, kao i o pravcima razvoja univerzitetskih jedinica.

Na osnovu podataka koji su CGO-u bili dostupni, odnosno na osnovu finansijskih planova objavljenih na sajtu UCG, izvršena je analiza planiranih prihoda i rashoda za period od 2015. do 2019. godine. Ovi finansijski planovi su urađeni sa većim stepenom analitičkog prikaza po određenim pozicijama primitaka i izdataka, pa je radi uporedivosti sa finansijskim izvještajima izvršeno sumiranje istih po strukturi datoj u Izvještaju o novčanim tokovima IV. U narednoj tabeli je dat presjek planiranih primitaka i izdataka sa stanjem gotovine na žiro računima UCG na početku i na kraju godine.

UNIVERZITET CRNE GORE				2015	2016	2017	2018	2019	2019/2015
FINANSIJSKI PLAN									
Stanje na svim žiro-računima Univerziteta na dan 01.01.				2.709.720,68	2.815.628,05	5.682.476,53	5.554.488,62	10.718.817,51	395,57%
UKUPNI PRIHOD				30.473.338,93	31.765.191,12	31.288.466,92	30.868.110,04	34.168.156,63	112,12%
UKUPNI RASHOD				32.901.796,87	32.115.827,27	33.405.432,66	31.781.414,59	41.568.379,45	126,34%
Razlika				-2.428.457,94	-350.636,15	-2.116.965,74	-913.304,55	-7.400.222,82	304,73%
Stanje na dan 31.12.				281.262,74	2.464.991,90	3.565.510,79	4.641.184,07	3.318.594,69	1179,89%
Konto	Ek 3	Redni broj	Vrsta	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2015
		1	PRIMICI	30.473.338,93	31.765.191,12	31.288.466,92	30.868.110,04	34.168.156,63	112,12%
11		1.1	Opšti prihodi	14.126.122,00	17.938.583,76	20.025.791,47	20.248.744,86	21.606.137,80	152,95%
12		1.2	Namjenski prihodi	5.073.061,93	4.718.330,36	3.049.677,14	1.967.655,82	2.980.576,50	58,75%
13		1.3	Sopstveni prihodi	9.912.590,00	8.801.551,20	7.847.599,71	8.159.321,18	6.672.645,62	67,31%
14		1.4	Primici od prodaje imovine	600.000,00	176.975,80	246.648,60	309.388,18	2.577.067,43	429,51%
16		1.6	Donacije	761.565,00	120.750,00	111.250,00	134.000,00	331.729,28	43,56%
18		1.8	Pozajmice i krediti	0,00	9.000,00	7.500,00	49.000,00	0,00	
1		1	Ukupni primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	30.473.338,93	31.765.191,12	31.288.466,92	30.868.110,04	34.168.156,63	112,12%
		2	IZDACI	32.901.796,87	32.115.827,27	33.405.432,66	31.781.414,60	41.568.379,45	126,34%
		2.1	Tekući izdaci	28.151.872,65	27.721.013,24	27.718.543,21	26.888.588,44	28.796.165,81	102,29%

13 Sajt UCG, odjeljak o finansijskim planovima - <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/71-finansijski-planovi>, posljednji pristup 22.06.2020.

21	211	2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	15.443.746,38	19.325.236,96	19.657.294,05	19.514.444,19	19.396.641,59	125,60%
21	212	2.1.2	Ostala lična primanja	4.639.417,96	505.951,32	654.642,60	536.505,33	702.954,35	15,15%
21	213	2.1.3	Rashodi za materijal	1.853.181,79	1.600.340,37	1.374.105,00	1.329.304,00	1.570.660,14	84,75%
21	214	2.1.4	Rashodi za usluge	2.334.976,60	2.781.834,12	2.663.391,64	2.313.276,74	2.971.341,02	127,25%
21	215	2.1.5	Tekuće održavanje	347.500,00	325.100,00	301.828,22	372.450,00	598.109,00	172,12%
21	216	2.1.6	Kamate	0,00	208.000,00	2.000,00	0,00	0,00	
21	217	2.1.7	Renta	82.350,98	90.000,00	51.300,00	33.950,00	50.480,00	61,30%
21	219	2.1.9	Ostali izdaci	3.450.698,94	2.884.550,47	3.013.981,70	2.788.658,18	3.505.979,71	101,60%
		2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
22		2.2.1	Sredstva za tehnološke viškove Total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
23		2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru Total	973.839,75	1.462.426,96	3.072.585,95	2.434.507,24	6.364.768,36	653,57%
24		2.4	Kapitalni izdaci Total	3.727.452,47	2.922.355,07	2.551.022,50	2.418.204,72	4.569.715,54	122,60%
25		2.5	Pozajmice i krediti Total	0,00	2.832,00	1.885,00	32.050,00	1.706.235,01	60248,41%
26		2.6	Otplata dugova Total	48.632,00	7.200,00	61.396,00	8.064,20	131.494,73	270,39%
		II	Ukupni izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7+2.8)	32.901.796,87	32.115.827,27	33.405.432,66	31.781.414,60	41.568.379,45	126,34%

Tabela 2 – planirani primici i izdaci od 2015. do 2019. godine

Na osnovu podataka o iznosu planiranog stanja gotovine na žiro računima UCG iz posmatranog perioda (od 2015. do 2019. godine), utvrđena su značajna odstupanja salda na kraju prethodne u odnosu na početna tekuće godine. Te razlike su se kretale od 1.988.977,83€ pa sve do 6.077.633,44€.

FINANSIJSKI PLAN	2015	2016	2017	2018	2019
Stanje sredstava na svim ž.r. Univerziteta					
Na dan 01.01.	2.709.720,68	2.815.628,05	5.682.476,53	5.554.488,62	10.718.817,51
Na dan 31.12.	281.262,74	2.464.991,90	3.565.510,79	4.641.184,07	3.318.594,69
Neslaganja 31.12. prethodne sa 01.01. tekuće godine		2.534.365,31	3.217.484,63	1.988.977,83	6.077.633,44

Tabela 3 – Stanje sredstava na žiro računima po finansijskim planovima od 2015. do 2019. godine

Na primjer, shodno finansijskom planu za 2018. godinu stanje sredstava na dan 31.12.2018. godine planirano je u iznosu od 4.641.184,07€, dok je finansijskim planom za 2019. godinu na dan 01.01.2019. godine isto iznosilo 10.718.817,51€.

Dodatno, izvršena je uporedna analiza planiranog i ostvarenog stanja gotovine na računima UCG uz korišćenje podataka iz finansijskog plana i Izvještaja o novčanim tokovima IV koji su objavljeni na sajtu UCG za posmatrani period.

GOTOVINA NA ŽIRO RAČUNIMA UNIVERZITETA					
Stanje sredstava na svim ž.r. Univerziteta		Finansijski plan	INT IV	Razlika	% realizacije
		1	2	3(2-1)	4(2/1)
2015	01.01.	2.709.720,68	4.144.058,24	1.434.337,56	152,93%
	31.12.	281.262,74	4.479.496,40	4.198.233,66	1592,64%
2016	01.01.	2.815.628,05	4.479.496,40	1.663.868,35	159,09%
	31.12.	2.464.991,90	7.049.595,57	4.584.603,67	285,99%
2017	01.01.	5.682.476,53	7.049.595,57	1.367.119,04	124,06%
	31.12.	3.565.510,79	7.333.693,93	3.768.183,14	205,68%
2018	01.01.	5.554.488,62	7.333.693,93	1.779.205,31	132,03%
	31.12.	4.641.184,07	11.608.349,00	6.967.164,93	250,12%
2019	01.01.	10.718.817,51	11.608.349,00	889.531,49	108,30%
	31.12.	3.318.594,69	13.420.400,00	10.101.805,31	404,40%

Tabela 4 – uporedni prikaz stanja sredstava na žiro računima u finansijskim planovima i INT-u od 2015. do 2019. godine

I ti podaci ukazuju na značajna odstupanja planiranog stanja gotovine u odnosu na ostvareno i to kako na početku, tako i na kraju izvještajnog perioda, a kretala su se od 108,30% do 1.592,64%, odnosno od 889.531,49€ do 10.101.805,31€.

Ovako utvrđen iznos odstupanja, uz netransparentnost finansijskih planova i izvještaja organizacionih cjelina, indikator su zabrinjavajućih manjkavosti u funkcionisanju internih kontrola i shodne profesionalne odgovornosti lica uključenih u proces planiranja kako na nivou UCG, tako i na nivou organizacionih jedinica. Jasno je da se, imajući u vidu kontinuitet odstupanja, ovoj problematici ne posvećuje dužna pažnja, ali i da nema ni uspostavljenog sistema monitoringa i efektivne odgovornosti.

Nadalje, izvršena je uporedna analiza planiranih prihoda shodno podacima iz finansijskih planova za period od 2015. do 2019. godine, kojom je utvrđen konstantan rast opštih tj. prihoda iz Budžeta Crne Gore, koji u posmatranom periodu čine 59,25% u ukupno planiranim primicima.

Redni broj	Opis	2015	2016	2017	2018	2019	Ukupno	% učešća
1	Opšti prihodi	14.126.122,00	17.938.583,76	20.025.791,47	20.248.744,86	21.606.137,80	93.945.379,89	59,25%
2	Namjenski prihodi	5.073.061,93	4.718.330,36	3.049.677,14	1.967.655,82	2.980.576,50	17.789.301,75	11,22%
3	Sopstveni prihodi	9.912.590,00	8.801.551,20	7.847.599,71	8.159.321,18	6.672.645,62	41.393.707,71	26,11%
4	Primici od prodaje imovine	600.000,00	176.975,80	246.648,60	309.388,18	2.577.067,43	3.910.080,01	2,47%
5	Donacije	761.565,00	120.750,00	111.250,00	134.000,00	331.729,28	1.459.294,28	0,92%
6	Pozajmice i krediti	0,00	9.000,00	7.500,00	49.000,00	0,00	65.500,00	0,04%
	Ukupni primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	30.473.338,93	31.765.191,12	31.288.466,92	30.868.110,04	34.168.156,63	158.563.263,64	100,00%

Tabela 5 – Planirani primici od 2015. do 2019. godine

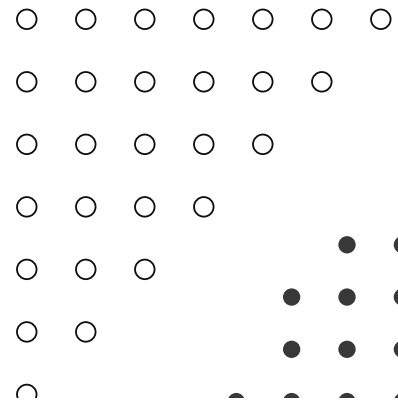
Ovo prati i značajan porast planiranih prihoda od prodaje imovine u 2019. u odnosu na prethodne godine (za 2019. godinu bilo je planirano 2.577.067,43€ a što je za 1.244.054,85€ više od planiranih prihoda za prethodne četiri godine). Na drugoj strani, donacije kao planirani izvor finansiranja pokazuju trend smanjenja u odnosu na 2015. godinu. Slično je i sa namjenskim i sopstvenim prihodima koji, uz izvjesna odstupanja, učestvuju sa 11,22% odnosno 26,11% u ukupno planiranim prihodima.

Planirani izdaci za period od 2015. do 2019. godine su iznosili 171.772.850,85€, a pretežno se odnose na izdatke za zarade (93.337.363,17€) koji čine 54,34% svih planiranih izdataka. Slijede po visini učešća transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u omjeru od 8,33%, kapitalni izdaci sa 9,42% i ostali izdaci sa 9,11%.

Uporednom analizom planiranih izdataka za navedeni period, utvrđeno je da izdaci za bruto zarade pokazuju trend rasta. Od planiranih 15.443.746,38€ u 2015. godini ti izdaci su uvećani na 19.396.641,59€ u 2019. godini. Dalje, izdaci za transfere su u 2019. godini planirani u iznosu od 6.364.768,36€ u odnosu na 2015. godinu su uvećani za 5.390.928,61€. Izdaci za ostala lična primanja učestvuju sa 4,10% u strukturi ukupnih izdataka i pokazuju stalni trend rasta nakon velikog smanjenja u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, dok su izdaci za pozajmice i kredite planirani u 2019. godini u iznosu od 1.706.235,01€, što je za 1.669.468,01€ više od ukupno planiranih izdataka za prethodne četiri godine (36.767,00€).

Redni broj	Vrsta	2015	2016	2017	2018	2019	Ukupno	% učešća
2.1	Tekući izdaci	28.151.872,65	27.721.013,24	27.718.543,21	26.888.588,44	28.796.165,81	139.276.183,35	81,08%
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	15.443.746,38	19.325.236,96	19.657.294,05	19.514.444,19	19.396.641,59	93.337.363,17	54,34%
2.1.2	Ostala lična primanja	4.639.417,96	505.951,32	654.642,60	536.505,33	702.954,35	7.039.471,56	4,10%
2.1.3	Rashodi za materijal	1.853.181,79	1.600.340,37	1.374.105,00	1.329.304,00	1.570.660,14	7.727.591,30	4,50%
2.1.4	Rashodi za usluge	2.334.976,60	2.781.834,12	2.663.391,64	2.313.276,74	2.971.341,02	13.064.820,12	7,61%
2.1.5	Tekuće održavanje	347.500,00	325.100,00	301.828,22	372.450,00	598.109,00	1.944.987,22	1,13%
2.1.6	Kamate	0,00	208.000,00	2.000,00	0,00	0,00	210.000,00	0,12%
2.1.7	Renta	82.350,98	90.000,00	51.300,00	33.950,00	50.480,00	308.080,98	0,18%
2.1.9	Ostali izdaci	3.450.698,94	2.884.550,47	3.013.981,70	2.788.658,18	3.505.979,71	15.643.869,00	9,11%
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	973.839,75	1.462.426,96	3.072.585,95	2.434.507,24	6.364.768,36	14.308.128,26	8,33%
2.4	Kapitalni izdaci	3.727.452,47	2.922.355,07	2.551.022,50	2.418.204,72	4.569.715,54	16.188.750,30	9,42%
2.5	Pozajmice i krediti	0,00	2.832,00	1.885,00	32.050,00	1.706.235,01	1.743.002,01	1,01%
2.6	Otplata dugova	48.632,00	7.200,00	61.396,00	8.064,20	131.494,73	256.786,93	0,15%
II	Ukupni izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7+2.8)	32.901.796,87	32.115.827,27	33.405.432,66	31.781.414,60	41.568.379,45	171.772.850,85	100,00%

Tabela 6 – planirani izdaci od 2015. do 2019. godine

Finansijski izvještaji

Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti¹⁴ precizirano je da je UCG dužan da Ministarstvu finansija dostavi tačan i potpun izvještaj o primicima, izdacima i ugovorenim obavezama¹⁵. Ministarstvo finansija propisuje način pripreme, izrade i predaje završnih računa potrošačkih jedinica. Završni račun potrošačke jedinice dostavlja se do kraja februara tekuće za prethodnu fiskalnu godinu¹⁶.

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave¹⁷ propisan je način sačinjavanja i podnošenja kvartalnih i godišnjih finansijskih izvještaja budžeta Crne Gore, potrošačkih jedinica Budžeta Crne Gore, državnih fondova, budžeta jedinica lokalne samouprave, kao i drugih pravnih lica koja se na osnovu posebnih propisa finansiraju iz Budžeta Crne Gore.

Saglasno članu 5 Pravilnika, javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, a koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora dostavljaju kvartalne finansijske izvještaje nadležnim organima (ministarstva, državni fondovi i dr.), najkasnije do 10. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 4 i 5 iz člana 2 ovog Pravilnika. Javne ustanove dostavljaju godišnje finansijske izvještaje nadležnim organima (ministarstva, državni fondovi i dr.), najkasnije do 1. februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 4 i 5, i to: Obrazac 4 - Izvještaj o novčanim tokovima IV i Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama. Nadležni organi dostavljaju konsolidovane godišnje finansijske izvještaje za javne ustanove Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 5 i 6 Pravilnika.

Statut UCG propisuje da je rektor odgovoran za upravljanje budžetom UCG i za pripremu godišnjih i drugih finansijskih izvještaja UCG a koje razmatra i usvaja Upravni odbor UCG. Finansijski izvještaji pripremaju se u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima.

Statutom je definisano da godišnji finansijski izvještaj UCG čine pojedinačni finansijski izvještaji organizacionih jedinica i Studentskog parlamenta, koji se usvaja u propisanom roku i u skladu sa zakonom. Dekan, odnosno direktor organizacione jedinice UCG, odgovoran je u dijelu upravljanja i korišćenja sredstava koja pripadaju organizacionoj jedinici i priprema izvještaj koji se odnosi na ta sredstva. Iako je Statutom UCG jasno precizirano šta čini godišnji finansijski izvještaj, na

14 "Službeni list Crne Gore", br. 020/14, ..., 55/18

15 Član 44 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, "Službeni list Crne Gore", br. 020/14, ..., 55/18

16 Član 65 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, "Službeni list Crne Gore", br. 020/14, ..., 55/18

17 "Službeni list Crne Gore", br. 023/14

sajtu UCG, u ovom odjeljku¹⁸, objavljen je samo Izvještaj o novčanim tokovima IV i neizmirenim obavezama kao zbirni prikaz primitaka i izdataka, odnosno neizmirenih obaveza organizacionih jedinica UCG po godinama, a bez pojedinačnih finansijskih izvještaja organizacionih jedinica. To znači da na sajtu UCG, u odjeljku "Finansijski izvještaji" nisu objavljeni svi izvještaji vezani za godišnje finansijske izvještaje kako je to definisano Statutom UCG, a što podupire ranije nalaze CGO-a o netransparentnosti UCG bilo da se radi o direktnom skrivanju podataka ili djelimičnom objavljivanju a uz skrivanje onih koji mogu osvijetliti suštinu.

Shodno dostupnim podacima sa sajta UCG, utvrđeno je da su od 2015. do 2019. godine svi finansijski izvještaji predati u roku definisanom članom 5 Pravilnika (01. februar tekuće za prethodnu godinu), izuzev finansijskog izvještaja za 2015. godinu koji je predat 25.02.2016. godine, tj. uz kašnjenje od 25 dana.

Izvještaj o novčanim tokovima IV

Ukupni primici, shodno izvještajima o novčanim tokovima IV od 2015. do 2019. godine, u 2015. godini iskazani su u iznosu od 30.375.782,23€, zatim u 2016. godini 31.825.742,90€, u 2017. godini 29.373.698,03€, pa u 2018. godini 31.552.800€, i u 2019. godini 32.398.889€.

Ukupni izdaci su u 2015. godini iskazani u iznosu od 30.040.344,07€, u 2016. godini 29.255.643,73€, zatim u 2017. godini 29.089.596,55€, pa u 2018. godini 27.278.145€ i u 2019. godini 30.586.840€.

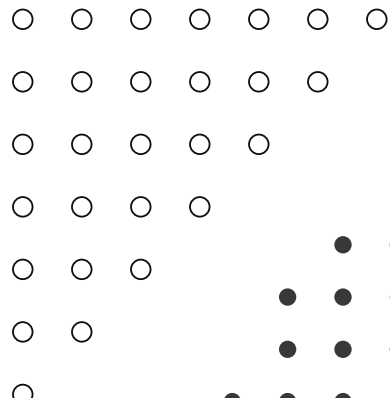
Stanje gotovine je na kraju 2015. godine iznosilo 4.479.496,40€, u 2016. godini 7.049.595,57€, u 2017. godini 7.333.693,93€, u 2018. godini 11.608.349€ i u 2019. godini 13.420.400€.

Redni broj	NOVČANI TOK- EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	2015				2016				2017			
		Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)	Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)	Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)
		Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)		Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)		Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)	
1	2	3,00	4,00	5,00	6 (5/3)	7	8	9	10(8+9)	11	12	13	14 (12+13)
1.	PRIMICI	15.426.151,96	15.426.151,96	14.949.630,27	30.375.782,23	16.857.228,10	16.857.228,10	14.968.514,80	31.825.742,90	17.357.228,04	17.357.228,04	12.016.468,99	29.373.697,03
1.1	Opšti prihodi	15.426.151,96	15.426.151,96	0,00	15.426.151,96	16.857.228,10	16.857.228,10	0	16.857.228,10	17.357.228,04	17.357.228,04	0	17.357.228,04
1.2	Namjenski prihodi	0,00	0,00	3.524.612,17	3.524.612,17	0	0	4.341.387,62	4.341.387,62	0	0	2.287.120,93	2.287.120,93
1.3	Sopstveni prihodi	0,00	0,00	10.409.857,25	10.409.857,25	0	0	9.825.669,67	9.825.669,67	0	0	9.017.517,98	9.017.517,98
1.4	Primici od prodaje imovine	0,00	0,00	264.343,17	264.343,17	0	0	87.899,20	87.899,20	0	0	15.947,00	15.947,00
1.5	Primici od otplate kredita	0,00	0,00	11.442,77	11.442,77	0	0	0	0	0	0	0	0
1.6	Donacije	0,00	0,00	104.833,20	104.833,20	0	0	51.780,00	51.780,00	0	0	93.148,66	93.148,66
1.7	Transferi	0,00	0,00	634.510,71	634.510,71	0	0	650.123,94	650.123,94	0	0	594.737,53	594.737,53
1.7.1	Transferi od Fonda zdravstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7.2	Ostali transferi	0,00	0,00	634.510,71	634.510,71	0	0	650.123,94	650.123,94	0	0	594.737,53	594.737,53
1.8	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	31,00	31,00	0	0	11.654,37	11.654,37	0	0	7.996,89	7.996,89
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	15.426.151,96	15.426.151,96	14.949.630,27	30.375.782,23	16.857.228,10	16.857.228,10	14.968.514,80	31.825.742,90	17.357.228,04	17.357.228,04	12.016.468,99	29.373.697,03
2.	IZDACI	15.426.151,96	15.426.151,96	14.614.192,11	30.040.344,07	16.857.228,10	16.857.228,10	12.398.415,63	29.255.643,73	17.357.228,04	17.357.228,04	11.732.368,51	29.089.596,55
2.1	Tekući izdaci	15.426.151,96	15.426.151,96	11.956.218,50	27.382.370,46	16.857.228,10	16.857.228,10	9.059.187,40	25.916.415,50	17.357.228,04	17.357.228,04	9.015.020,75	26.372.248,79
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	15.426.151,96	15.426.151,96	4.587.446,50	20.013.598,46	16.507.228,10	15.735.414,56	3.692.350,07	19.427.764,63	17.357.228,04	17.357.228,04	2.437.350,55	19.794.578,59
2.1.2	Ostala lična primanja	0,00	0,00	374.211,57	374.211,57	0	2.980,96	210.136,57	213.117,53	0	0	102.839,17	102.839,17
2.1.3	Rashodi za materijal	0,00	0,00	1.342.105,22	1.342.105,22	350.000,00	319.115,10	1.065.088,73	1.384.203,83	0	0	1.402.597,08	1.402.597,08
2.1.4	Rashodi za usluge	0,00	0,00	1.953.251,37	1.953.251,37	0	748,47	1.998.261,05	1.999.009,52	0	0	1.985.952,06	1.985.952,06
2.1.5	Tekuće održavanje	0,00	0,00	97.753,01	97.753,01	0	0	113.841,39	113.841,39	0	0	164.706,62	164.706,62
2.1.6	Kamate	0,00	0,00	7.317,83	7.317,83	0	0	1.880,00	1.880,00	0	0	0	0
2.1.7	Renta	0,00	0,00	47.231,27	47.231,27	0	0	69.407,17	69.407,17	0	0	33.058,91	33.058,91
2.1.8	Subvencije	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.9	Ostali izdaci	0,00	0,00	3.546.901,73	3.546.901,73	0	798.969,01	1.908.222,42	2.707.191,43	0	0	2.888.516,36	2.888.516,36
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.1	Sredstva za tehnološke viškove	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	0,00	0,00	1.445.636,93	1.445.636,93	0	0	1.536.533,38	1.536.533,38	0	0	1.443.846,58	1.443.846,58
2.4	Kapitalni izdaci	0,00	0,00	1.174.008,37	1.174.008,37	0	0	1.748.826,22	1.748.826,22	0	0	1.220.358,53	1.220.358,53
2.5	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	32.641,80	32.641,80	0	0	44.842,76	44.842,76	0	0	49.337,98	49.337,98
2.6	Otplata dugova	0,00	0,00	5.686,51	5.686,51	0	0	9.025,87	9.025,87	0	0	3.804,67	3.804,67
2.7	Rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
II	Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	15.426.151,96	15.426.151,96	14.614.192,11	30.040.344,07	16.857.228,10	16.857.228,10	12.398.415,63	29.255.643,73	17.357.228,04	17.357.228,04	11.732.368,51	29.089.596,55
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I-II)	0,00	0,00	335.438,16	335.438,16	0	0	2.570.099,17	2.570.099,17	0	0	284.100,48	284.100,48
IV	Gotovina na početku perioda	0,00	0,00	4.144.058,24	4.144.058,24	0	0	4.479.496,40	4.479.496,40	0	0	7.049.593,45	7.049.593,45
V	Gotovina na kraju perioda	0,00	0,00	4.479.496,40	4.479.496,40	0	0	7.049.595,57	7.049.595,57	0	0	7.333.693,93	7.333.693,93

Redni broj	NOVČANI TOK- EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	2018				2019				UKUPNO				
		Plan	Izvršenje			Plan	Izvršenje			Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)	% učešća
		Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)	Ukupno (4+5)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)	Ukupno (4+5)	Budžet CG	Budžet CG	Sopstveni prihodi		
15	16	17	18 (16+17)	19	20	21	22 (20+21)	23	24	25	26 (24+25)	27		
1.	PRIMICI	19.357.228	19.357.228	12.195.572	31.552.800	19.357.229	19.357.229	13.041.660	32.398.889	88.355.065	88.355.065	67.171.846	155.526.911	100,00%
1.1	Opšti prihodi	19.357.228	19.357.228	0	19.357.228	19.357.229	19.357.229	0	19.357.229	88.355.065	88.355.065	0	88.355.065	56,81%
1.2	Namjenski prihodi	0	0	3.271.355	3.271.355	0	0	3.139.895	3.139.895	0	0	16.564.371	16.564.371	10,65%
1.3	Sopstveni prihodi	0	0	7.822.788	7.822.788	0	0	7.425.727	7.425.727	0	0	44.501.560	44.501.560	28,61%
1.4	Primici od prodaje imovine	0	0	719.784	719.784	0	0	2.113.375	2.113.375	0	0	3.201.348	3.201.348	2,06%
1.5	Primici od otplate kredita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.443	11.443	0,01%
1.6	Donacije	0	0	114.656	114.656	0	0	161.180	161.180	0	0	525.598	525.598	0,34%
1.7	Transferi	0	0	182.331	182.331	0	0	197.983	197.983	0	0	2.259.686	2.259.686	1,45%
1.7.1	Transferi od Fonda zdravlja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
1.7.2	Ostali transferi	0	0	182.331	182.331	0	0	197.983	197.983	0	0	2.259.686	2.259.686	1,45%
1.8	Pozajmice i krediti	0	0	84.659	84.659	0	0	3.500	3.500	0	0	107.841	107.841	0,07%
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	19.357.228	19.357.228	12.195.572	31.552.800	19.357.229	19.357.229	13.041.660	32.398.889	88.355.065	88.355.065	67.171.846	155.526.911	100,00%
2.	IZDACI	19.357.228	19.207.442	8.070.703	27.278.145	19.357.229	19.506.961	11.079.879	30.586.840	88.355.065	88.355.011	57.895.558	146.250.569	100,00%
2.1	Tekući izdaci	19.357.228	19.207.442	5.750.135	24.957.578	19.357.229	19.506.961	6.552.110	26.059.071	88.355.065	88.355.011	42.332.672	130.687.684	89,36%
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	17.741.076	17.741.076	1.309.579	19.050.654	17.595.212	17.595.212	1.347.959	18.943.171	84.626.896	83.855.083	13.374.685	97.229.767	66,48%
2.1.2	Ostala lična primanja	37.050	37.050	101.997	139.047	0	0	127.566	127.566	37.050	40.031	916.750	956.781	0,65%
2.1.3	Rashodi za materijal	183.325	183.325	1.291.665	1.474.990	127.572	127.572	1.218.874	1.346.446	660.897	630.012	6.320.330	6.950.342	4,75%
2.1.4	Rashodi za usluge	1.033	1.033	1.664.765	1.665.798	249	249	1.893.235	1.893.484	1.282	2.030	9.495.464	9.497.495	6,49%
2.1.5	Tekuće održavanje	0	0	136.702	136.702	0	0	108.414	108.414	0	0	621.417	621.417	0,42%
2.1.6	Kamate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.198	9.198	0,01%
2.1.7	Renta	0	0	9.498	9.498	0	0	27.009,00	27.009,00	0	0	186.204	186.204	0,13%
2.1.8	Subvencije	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
2.1.9	Ostali izdaci	1.394.744	1.244.958	1.235.929	2.480.887	1.634.196	1.783.928	1.829.053	3.612.981	3.028.940	3.827.855	11.408.623	15.236.478	10,42%
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
2.2.1	Sredstva za tehnoške viškove	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	0	0	1.334.813	1.334.813	0	0	2.019.693	2.019.693	0	0	7.780.523	7.780.523	5,32%
2.4	Kapitalni izdaci	0	0	823.899	823.899	0	0	2.421.495	2.421.495	0	0	7.388.587	7.388.587	5,05%
2.5	Pozajmice i krediti	0	0	155.644	155.644	0	0	65.758	65.758	0	0	348.225	348.225	0,24%
2.6	Otplata dugova	0	0	6.212	6.212	0	0	20.823	20.823	0	0	45.552	45.552	0,03%
2.7	Rezerve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%
II	Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	19.357.228	19.207.442	8.070.703	27.278.145	19.357.229	19.506.961	11.079.879	30.586.840	88.355.065	88.355.011	57.895.558	146.250.569	100,00%
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I-II)	0	149.786	4.124.870	4.274.655	0	-149.732	1.961.781	1.812.049					
IV	Gotovina na početku perioda	0	0	7.333.694	7.333.694	0	149.786	11.458.565	11.608.351					
V	Gotovina na kraju perioda	0	149.786	11.458.564	11.608.349	0	54	13.420.346	13.420.400					

Tabela 7 – presjek izvještaja o novčanim tokovima IV od 2015. do 2019. godine

Analiza podataka iz ovih izvještaja ukazuje da su ukupni primici UCG iznosili 155.526.911€, od čega su primici iz Budžeta iskazani u iznosu od 88.355.065€, a iz sopstvenih prihoda 67.171.846€. U istom periodu, ukupno iskazani izdaci iznosili su 146.250.569€ od čega iz sredstava Budžeta Crne Gore u iznosu od 88.355.011€, a iz sopstvenih sredstava 57.895.558€.

Preciznije, ostvareni primici se odnose na primitke iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 88.355.065€, namjenske prihode u iznosu od 16.564.371€, sopstvene prihode 44.501.560€, prihode od prodaje imovine u iznosu od 3.201.348€, primitke od otplate kredita 11.443€, donacije 525.598€, transfere u iznosu od 2.259.686€ i pozajmice i kredite u iznosu od 107.841€.

Ukupni izdaci u iznosu od 146.250.569€ se odnose na izdatke za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 97.229.767€, ostala lična primanja u iznosu od 956.781€, rashode za materijal u iznosu od 6.950.342€, rashode za usluge 9.497.495€, rashode za tekuće održavanje 621.417€, rashode za kamate 9.198€, rashode za rente 186.204€ i ostale izdatke u iznosu od 15.236.487€, transfere institucijama pojedincima, nevladinom i javnom sektoru 7.780.523€, kapitalne izdatke 7.388.587€, pozajmice i kredite 348.225€ i izdatke za otplatu dugova u iznosu od 45.552€. Procentualno najveće učešće u ukupnim izdacima imaju izdaci za bruto zarade sa 66,48%, ostali izdaci sa 10,42%, rashodi za usluge 6,49% i slično.

Detaljniju analizu iskazanih primitaka i izdataka nije moguće izvršiti jer, i pored uredno podnijetih zahtjeva za dostavu podataka shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama i brojnih urgencija, UCG nije dostavio traženu dokumentaciju već je samo ponudio uvid u istu a što je obesmisliło pristup informacijama imajući u vidu njihov obim i složenost. Ali, čak i iz raspoložive dokumentacije zaključuje se da bi analiza većeg broja stavki primitaka i izdataka bila veoma važna za dalje razumijevanje načina finansijskog rukovođenja na UCG, a posebno u dijelu prodaje imovine, donacija, transfera, zarada i ostalih naknada za zapošljene, ostalih izdataka, rente, kapitalnih izdataka, i sl. Činjenica da UCG skriva i one podatke koje bi morao objaviti, bilo shodno zakonu ili proaktivno, budi sumnju u sadržaj dostupne finansijske dokumentacije i razloge zbog kojih UCG uporno odbija da je dostavi u cjelosti zainteresovanoj javnosti.

Važno je naglasiti da dostupna finansijska dokumentacija UCG-a navodi na sljedeće zaključke:

- U izvještajima o novčanim tokovima IV, u koloni plan, iskazuju se samo planirana sredstva iz Budžeta. Shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, a koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora, mogu te prihode koristiti za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, uz saglasnost Ministarstva finansija na plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu i prethodno obavješćavanje organa državne uprave koji nad njima vrši nadzor i saglasnost. Ukoliko bi se u Budžetu Crne Gore planirali izdaci UCG na osnovu podataka iz finansijskih planova UCG (budžetska i sopstvena sredstva) stvorila bi se osnova za konsolidaciju sopstvenih prihoda i rashoda UCG i uspostavio bolji sistem kontrole;
- Sva planirana budžetska sredstva za period od 2015. do 2019. godine su u cjelosti uplaćena UCG putem transfera obrazovanju (korisnička šifra 407022021), shodno zakonima o završnim računima Budžeta Crne Gore za navedeni period;

- Uvidom u izdatke finansirane iz Budžeta utvrđeno je da su isti, u posmatranom periodu, u cjelosti utrošeni, izuzev u 2018. godini kada je na računima UCG preostalo neutrošeno 149.786€. Iako je u izvještaju UCG za 2018. godinu (INT IV) iskazano da je na računima preostalo neutrošeno 149.786€, Zakonom o završnom računu Budžeta za 2018. godinu¹⁹ je potvrđeno da su putem transfera UCG preusmjerena sredstva u iznosu od 19.357.228,10€ tj. koliko je planirano. Na ovaj način su u Budžetu za 2018. godinu iskazani veći izdaci za iznos neutrošenih sredstava na računima UCG u iznosu od 149.786€;
- Budžetska sredstva se troše u cjelosti, a na računima UCG se gomilaju sredstva iz sopstvenih izvora koja su na početku 2015. godine iznosila 4.144.058,24€, a na kraju 2019. godine 13.420.400€. Analiza primitaka i izdataka iz sopstvenih izvora ukazuje da je, u posmatranom periodu, došlo do pada kako primitaka, tako i izdataka a rasta stanja gotovine na računima. Na sajtu UCG je objavljeno da je UCG sproveo ukupno 26 projekata²⁰, čija je realizacija započela od 01.10.2012.godine, pri čemu će posljednji biti realizovan do 15.10.2020. godine. S obzirom da je samo jedan projekat ostao da se završi do oktobra 2020.godine, rast stanja gotovine na računima UCG može biti samo djelimično uzrokovan realizacijom ovog projekta, dok se kao posljedica rasta iste javlja rast primitaka od prodaje imovine, sopstvenih prihoda, donacija i slično.
- Pored zarada koje se finansiraju iz Budžeta, UCG iz sopstvenih sredstava takođe finansira zarade i ostala lična primanja zapošljenima. Zarade zapošljenima se obračunavaju i isplaćuju shodno Zakonu o radu, Zakonu o zaradama zapošljenih u javnom sektoru, Opštem kolektivnom ugovoru i Kolektivnom ugovoru UCG (član 19 – 32). Pretpostavljamo da su zarade i ostale naknade koje se isplaćuju iz sopstvenih izvora isplaćivane po osnovu ugovora o dopunskom radu u cilju realizacije projekata, članstva u raznim komisijama i radnim grupama i sl. ali to nije bilo moguće verifikovati. Obzirom na ukupnu netransparentnost finansijskog izvještavanja, nedostupnost izvještaja unutrašnje revizije koji bi u konačnom trebalo da informišu javnost o zakonitom trošenju kako budžetskih tako i sopstvenih sredstava UCG, a koja takođe imaju karakter javnih sredstava, postoji sumnja da se isplate naknada angažovanim licima na realizaciji projekata vrše putem ugovora o dopunskom radu. Po osnovu realizacije ovih ugovora otvara se dodatno pitanje vremena vršenja ugovorenih aktivnosti (redovno radno vrijeme ili van radnog vremena i način dokazivanja), a što bi moglo i da utiče na kvalitet obrazovnog procesa. Takođe, upitno je da li se prilikom zaključivanja ovakvih ugovora poštuju zakonski limiti u pogledu ograničenja trajanja, te da li poslovi za koje su zapošljeni angažovani po ugovoru o dopunskom radu korespondiraju sa opisom poslova radnog mjesta na koje su raspoređeni, kao i da li su isplaćivane naknade po osnovu dopunskog rada usklađene sa zaradama lica koja obavljaju iste ili slične poslove (ako je to slučaj) srazmjerno vremenu angažovanja, i slično.
- Posebnu pažnju zavrijeđuju prihodi od prodaje imovine UCG koji su, u posmatranom periodu, iznosili 3.201.348,00€, a od čega su prihodi u iznosu od 2.133.375€ ostvareni u 2019. godini. Na osnovu podataka iz medija, utvrđeno je da je UCG, shodno Odluci Upravnog odbora br. 02-320/1 od 19.11.2018. godine, uz prethodno dobijenu saglasnost Vlade Crne Gore dana 29.12.2018. godine, objavio javni poziv za prikupljanje ponuda za prodaju zemljišta površine

19 "Sl. list CG" br. 71/19

20 Prilog 1 ove analize

4.396m² u svojoj UCG po procijenjenoj vrijednosti 1.586.956,00€, a koji je bio otvoren do 15.01.2019. godine. Sredstva od prodaje su, shodno dostupnim informacijama, namijenjena Razvojnog fondu UCG i Stambenom fondu UCG u srazmjeri 30:70%. Takođe, UCG je inicirao prodaju 16 stanova površine od 74 do 78m² po cijeni od 1.010€ po m², putem javnog poziva koji je bio otvoren do 11.01.2019. godine. Od prodaje stanova je planirana zarada od skoro 1,3 miliona eura. Po podacima iz zvanično objavljenih izvještaja UCG za 2019. godinu, prihodi od prodaje imovine su planirani u iznosu od 2.577.067,43€ a isti su ostvareni u iznosu od 2.113.375,00€, što je za 463.692,43€ manje od planiranih odnosno za 773.581€ manje od procijenjene vrijednosti nepokretnosti koje su bile predmet prodaje.

Bez obzira što je Univerzitet dobio saglasnost od Vlade Crne Gore za prodaju imovine, shodno Zakonu o državnoj imovini, na osnovu navedenog je utvrđeno da:

- primici od prodaje državne imovine nisu evidentirani u Glavnoj knjizi Državnog trezora, odnosno u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2019. godinu, kao i izdaci po osnovu kojih je Vlada primitke od prodaje preusmjerila Univerzitetu na ime Razvojnog fonda i Stambenom fondu UCG u srazmjeri 30:70%, čime su primici i izdaci iskazani u manjem iznosu;
- davanjem saglasnosti za prodaju državne imovine prihodovana su sredstva za finansiranje Stambenog fonda UCG, koja su shodno Strategiji za rješavanje stambenih potreba planirana za dodjelu 260 stanova pod povoljnim uslovima, na osnovu pravilnika kojim je predviđeno da se pojedinim zapošljenim cijena stana umanjuje i do 75%. To praktično znači da je Vlada dala saglasnost za prodaju državne imovine koja treba da se prelije u private džepove zapošljenih na UCG.

Redni broj	PLANIRANO/IZVRŠENO	2015			2016			2017		
		Plan	Izvršenje	%	Plan	Izvršenje	%	Plan	Izvršenje	%
1.	PRIMICI	30.473.338,93	30.375.782,23	99,68%	31.765.191,12	31.825.742,90	100,19%	31.288.466,92	29.373.697,03	93,88%
1.1	Opšti prihodi	14.126.122,00	15.426.151,96	109,20%	17.938.583,76	16.857.228,10	93,97%	20.025.791,47	17.357.228,04	86,67%
1.2	Namjenski prihodi	5.073.061,93	3.524.612,17	69,48%	4.718.330,36	4.341.387,62	92,01%	3.049.677,14	2.287.120,93	75,00%
1.3	Sopstveni prihodi	9.912.590,00	10.409.857,25	105,02%	8.801.551,20	9.825.669,67	111,64%	7.847.599,71	9.017.517,98	114,91%
1.4	Primici od prodaje imovine	600.000,00	264.343,17	44,06%	176.975,80	87.899,20	49,67%	246.648,60	15.947,00	6,47%
1.5	Primici od otplate kredita		11.442,77			0			0	
1.6	Donacije	761.565,00	104.833,20	13,77%	120.750,00	51.780,00	42,88%	111.250,00	93.148,66	83,73%
1.7	Transferi		634.510,71			650.123,94			594.737,53	
1.7.1	Transferi od Fonda zdravstva		0,00			0			0	
1.7.2	Ostali transferi		634.510,71			650.123,94			594.737,53	
1.8	Pozajmice i krediti	0,00	31,00		9.000,00	11.654,37	129,49%	7.500,00	7.996,89	106,63%
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	30.473.338,93	30.375.782,23	99,68%	31.765.191,12	31.825.742,90	100,19%	31.288.466,92	29.373.697,03	93,88%
2.	IZDACI	32.901.796,87	30.040.344,07	91,30%	32.115.827,27	29.255.643,73	91,09%	33.405.432,66	29.089.596,55	87,08%
2.1	Tekući izdaci	28.151.872,65	27.382.370,46	97,27%	27.721.013,24	25.916.415,50	93,49%	27.718.543,21	26.372.248,79	95,14%
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	15.443.746,38	20.013.598,46	129,59%	19.325.236,96	19.427.764,63	100,53%	19.657.294,05	19.794.578,59	100,70%
2.1.2	Ostala lična primanja	4.639.417,96	374.211,57	8,07%	505.951,32	213.117,53	42,12%	654.642,60	102.839,17	15,71%
2.1.3	Rashodi za materijal	1.853.181,79	1.342.105,22	72,42%	1.600.340,37	1.384.203,83	86,49%	1.374.105,00	1.402.597,08	102,07%
2.1.4	Rashodi za usluge	2.334.976,60	1.953.251,37	83,65%	2.781.834,12	1.999.009,52	71,86%	2.663.391,64	1.985.952,06	74,56%
2.1.5	Tekuće održavanje	347.500,00	97.753,01	28,13%	325.100,00	113.841,39	35,02%	301.828,22	164.706,62	54,57%
2.1.6	Kamate	0,00	7.317,83		208.000,00	1.880,00	0,90%	2.000,00	0	0,00%
2.1.7	Renta	82.350,98	47.231,27	57,35%	90.000,00	69.407,17	77,12%	51.300,00	33.058,91	64,44%
2.1.8	Subvencije		0,00			0			0	
2.1.9	Ostali izdaci	3.450.698,94	3.546.901,73	102,79%	2.884.550,47	2.707.191,43	93,85%	3.013.981,70	2.888.516,36	95,84%
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00		0,00	0		0,00	0	
2.2.1	Sredstva za tehnološke viškove	0,00	0,00		0,00	0		0,00	0	

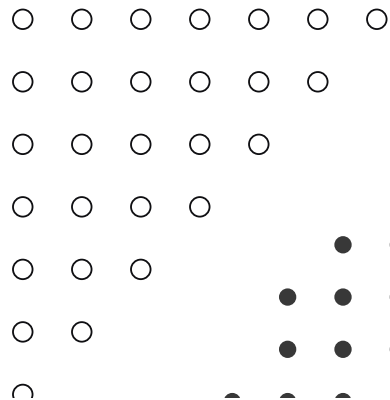
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	973.839,75	1.445.636,93	148,45%	1.462.426,96	1.536.533,38	105,07%	3.072.585,95	1.443.846,58	46,99%
2.4	Kapitalni izdaci	3.727.452,47	1.174.008,37	31,50%	2.922.355,07	1.748.826,22	59,84%	2.551.022,50	1.220.358,53	47,84%
2.5	Pozajmice i krediti	0,00	32.641,80		2.832,00	44.842,76	1583,43%	1.885,00	49.337,98	2617,40%
2.6	Otplata dugova	48.632,00	5.686,51	11,69%	7.200,00	9.025,87	125,36%	61.396,00	3.804,67	6,20%
2.7	Rezerve		0,00			0			0	
II	Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	32.901.796,87	30.040.344,07	91,30%	32.115.827,27	29.255.643,73	91,09%	33.405.432,66	29.089.596,55	87,08%
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I-II)	-2.428.457,94	335.438,16	-13,81%	-350.636,15	2.570.099,17	-732,98%	-2.116.965,74	284.100,48	-13,42%
IV	Gotovina na početku perioda	2.709.720,68	4.144.058,24	152,93%	2.815.628,05	4.479.496,40	159,09%	5.682.476,53	7.049.593,45	124,06%
V	Gotovina na kraju perioda	281.262,74	4.479.496,40	1592,64%	2.464.991,90	7.049.595,57	285,99%	3.565.510,79	7.333.693,93	205,68%

Redni broj	PLANIRANO/IZVRŠENO	2018			2019			UKUPNO		
		Plan	Izvršenje	%	Plan	Izvršenje	%	Plan	Izvršenje	%
1.	PRIMICI	30.868.110,04	31.552.800	102,22%	34.168.156,63	32.398.889	94,82%	158.563.263,64	155.526.911,16	98,09%
1.1	Opšti prihodi	20.248.744,86	19.357.228	95,60%	21.606.137,80	19.357.229	89,59%	93.945.379,89	88.355.065,10	94,05%
1.2	Namjenski prihodi	1.967.655,82	3.271.355	166,26%	2.980.576,50	3.139.895	105,35%	17.789.301,75	16.564.370,72	93,11%
1.3	Sopstveni prihodi	8.159.321,18	7.822.788	95,88%	6.672.645,62	7.425.727	111,29%	41.393.707,71	44.501.559,90	107,51%
1.4	Primici od prodaje imovine	309.388,18	719.784	232,65%	2.577.067,43	2.113.375	82,01%	3.910.080,01	3.201.348,37	81,87%
1.5	Primici od otplate kredita		0			0		0,00	11.442,77	
1.6	Donacije	134.000,00	114.656	85,56%	331.729,28	161.180	48,59%	1.459.294,28	525.597,86	36,02%
1.7	Transferi		182.331			197.983		0,00	2.259.686,18	
1.7.1	Transferi od Fonda zdravstva		0			0		0,00	0,00	
1.7.2	Ostali transferi		182.331			197.983		0,00	2.259.686,18	
1.8	Pozajmice i krediti	49.000,00	84.659	172,77%	0,00	3.500		65.500,00	107.841,26	164,64%
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	30.868.110,04	31.552.800	102,22%	34.168.156,63	32.398.889	94,82%	158.563.263,64	155.526.911,16	98,09%
2.	IZDACI	31.781.414,60	27.278.145	85,83%	41.568.379,45	30.586.840	73,58%	171.772.850,85	146.250.569,35	85,14%
2.1	Tekući izdaci	26.888.588,44	24.957.578	92,82%	28.796.165,81	26.059.071	90,49%	139.276.183,35	130.687.683,75	93,83%
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	19.514.444,19	19.050.654	97,62%	19.396.641,59	18.943.171	97,66%	93.337.363,17	97.229.766,68	104,17%
2.1.2	Ostala lična primanja	536.505,33	139.047	25,92%	702.954,35	127.566	18,15%	7.039.471,56	956.781,27	13,59%
2.1.3	Rashodi za materijal	1.329.304,00	1.474.990	110,96%	1.570.660,14	1.346.446	85,72%	7.727.591,30	6.950.342,13	89,94%
2.1.4	Rashodi za usluge	2.313.276,74	1.665.798	72,01%	2.971.341,02	1.893.484	63,72%	13.064.820,12	9.497.494,95	72,70%
2.1.5	Tekuće održavanje	372.450,00	136.702	36,70%	598.109,00	108.414	18,13%	1.944.987,22	621.417,02	31,95%
2.1.6	Kamate	0,00	0		0,00	0		210.000,00	9.197,83	4,38%
2.1.7	Renta	33.950,00	9.498	27,98%	50.480,00	27.009,00	53,50%	308.080,98	186.204,35	60,44%
2.1.8	Subvencije		0			0		0,00	0,00	
2.1.9	Ostali izdaci	2.788.658,18	2.480.887	88,96%	3.505.979,71	3.612.981	103,05%	15.643.869,00	15.236.477,52	97,40%
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0		0,00	0		0,00	0,00	
2.2.1	Sredstva za tehnološke viškove	0,00	0		0,00	0		0,00	0,00	
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	2.434.507,24	1.334.813	54,83%	6.364.768,36	2.019.693	31,73%	14.308.128,26	7.780.522,89	54,38%
2.4	Kapitalni izdaci	2.418.204,72	823.899	34,07%	4.569.715,54	2.421.495	52,99%	16.188.750,30	7.388.587,12	45,64%
2.5	Pozajmice i krediti	32.050,00	155.644	485,63%	1.706.235,01	65.758	3,85%	1.743.002,01	348.224,54	19,98%
2.6	Otplata dugova	8.064,20	6.212	77,03%	131.494,73	20.823	15,84%	256.786,93	45.552,05	17,74%
2.7	Rezerve		0			0		0,00	0,00	
II	Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	31.781.414,60	27.278.145	85,83%	41.568.379,45	30.586.840	73,58%	171.772.850,85	146.250.569,35	85,14%
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I-II)	-913.304,55	4.274.655	-468,04%	-7.400.222,82	1.812.049	-24,49%			
IV	Gotovina na početku perioda	5.554.488,62	7.333.694	132,03%	10.718.817,51	11.608.351	108,30%			
V	Gotovina na kraju perioda	4.641.184,07	11.608.349	250,12%	3.318.594,69	13.420.400	404,40%			

Tabela 8 – uporedni pregled plan/izvršenje za primitke i izdatke od 2015. do 2019. godine.

Na osnovu tabelarnog pregleda se zaključuje da su primici, u posmatranom periodu izvršeni 98,09% a izdaci 85,14% u odnosu na planirane.

Analizom realizacije planiranih primitaka je utvrđeno da su opšti prihodi izvršeni u procentu od 94,05%, namjenski i sopstveni prihodi su usaglašeni sa planiranim a primici od prodaje imovine izvršeni su u iznosu od 81,87%, donacije 36,02%, dok su prihodi od pozajmica i kredita izvršeni

164,64% u odnosu na planirane.

Analizom realizacije planiranih izdataka je utvrđeno da su bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca izvršeni u iznosu od 104,17% u odnosu na planirane, ostala lična primanja 13,59%, rashodi za materijal 89,94%, rashodi za usluge 72,70%, rashodi za tekuće održavanje 31,95%, kamate 4,38%, renta 60,44%, ostali izdaci 97,40%, transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru 54,38%, kapitalni izdaci 45,64%, pozajmice i krediti 19,98% i otplata dugova 17,74%.

Uporedna analiza planiranih i izvršenih primitaka i izdataka, po fiskalnim periodima, ukazuje da se najveća odstupanja odnose na:

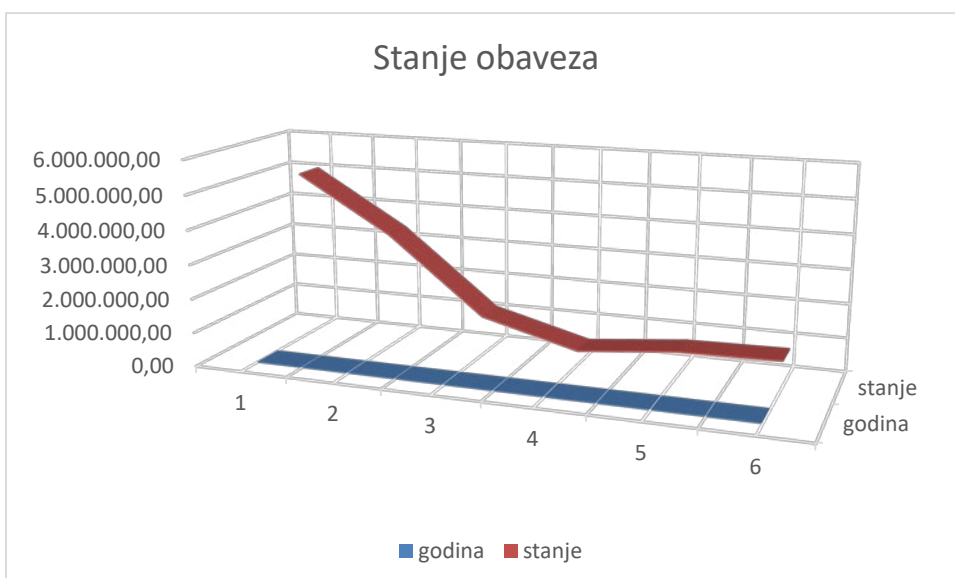
- bruto zarade – 104,17%, pri čemu se odstupanja kod ovih izdataka dominantno odnose na nerealno planiranje u 2015. godini, kada su isti bili izvršeni u procentu od 129,59% od planiranih ili 4.569.852,08€ više od planiranih;
- ostala lična primanja – 13,59%, izdaci su u kontinuitetu bili izvršavani u manjem iznosu od planiranog i kretali su se od 8,07% do najviše 42,12%;
- rashodi za materijal – 89,94%, izdaci su izvršavani u procentu od 72,42% (2015. godina) do 110,96% (2018. godina);
- rashodi za usluge – 72,70%, izdaci su konstantno izvršavani u manjem iznosu od planiranih i kretali su se od 63,72% (2019. godine) do 83,65% (2015. godine);
- tekuće održavanje – 31,95%, izdaci su konstantno izvršavani u manjem procentu od planiranog i to od 18,13% (2019. godine) do 54,57% (2017. godine);
- rashodi za kamate – 4,38%, ovi izdaci su planirani u budžetima za 2016. i 2017. godinu, a po ovom osnovu iskazivani u 2015. i 2016. godini;
- renta 60,44%, ovi izdaci su nerealno planirani a procenat se kretao u rasponu od 27,98% do 77,12%.
- ostali izdaci – 97,40%, uočeno je prekoračenje plana 2015. i 2019. godine;
- transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru – 54,38%, izdatak je konstantno nerealno planiran. Izvršenje je u 2015. (148%) i 2016. godini (105%). godini bilo značajno veće od planiranog, nakon čega se bilježi stalni pad izvršenja koje je u 2019. godini iznosilo 31,73%;
- kapitalni izdaci – 45,64% konstantno su nerealno planirani sa rasponom od 31,50% do 59,84%;
- pozajmice i krediti – 19,98%, bilježe se ogromna odstupanja plana u odnosu na izvršenje i to: 2015. godine nisu planirana sredstva po ovom osnovu a izdaci su iznosili 32.641,80€, u 2016. godini su planirani u iznosu od 2.832€ a izvršeni u iznosu od 44.842,76€, za 2017. godinu planirani su 1.885,00€ a izvršeni 49.337,98€, u 2018. godini planirano je bilo 32.050€ a izvršeno 155.644€, dok su u 2019. godini ovi izdaci planirani u iznosu od 1.706.235,01€ a izvršeni u iznosu od 65.758€ ili 3,85%;
- otplata dugova – 17,74%, izdaci su konstantno izvršavani u manjem iznosu od planiranog odnosno od 6,20% do 77,03%, osim 2016. godine kada je izvršeno 125,36% planiranog izdatka.

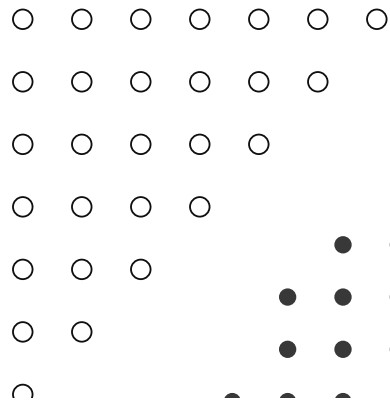
Izveštaj o neizmirenim obavezama

Redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.2014.	Stanje obaveza na dan 31.12.2015.	Stanje obaveza na dan 31.12.2016.	Stanje obaveza na dan 31.12.2017.	Stanje obaveza na dan 31.12.2018.	Stanje obaveza na dan 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	4.816.007,01	3.133.324,90	1.140.846,86	393.970,04	396.075,00	553.528,49
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	2.212.845,62	2.457.702,75	787.739,95	126.931,26	116.082,00	27.121,54
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	2.055.709,42	337.665,13	120.236,19	122.650,27	119.710,00	85.295,82
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	547.451,97	337.957,02	232.870,72	144.388,51	160.283,00	441.111,13
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	221.131,23	234.274,44	19.757,93	23.893,73	265.832,00	64.694,36
4	Obaveze za kapitalne izdatke	5.563,00	4.473,00	1.526,00	739,00	51.740,00	150.763,82
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	6.557,40	16.323,60	1.885,20	1.084,00	1,039	986,00
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	39,92	8.191,08	5.788,20	11.343,41	8,787	10.039,37
7	Obaveze iz rezervi						
8	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)	5.049.298,56	3.396.587,02	1.169.804,19	431.030,18	723.474,00	780.012,04

Tabela 9 – pregled neizmirenih obaveza UCG iskazanih u godišnjim finansijskim izvještajima od 2015 – 2019. godine

Neizmirene obaveze, u posmatranom periodu, kretale su se u rasponu od 5.049.298,56€ do 431.031,18€.

Neizmirene obaveze na dan 31.12.2019. godine su iskazane u iznosu od 780.012,04€ i iste su se odnosile na obaveze za: bruto zarade i doprinose na teret poslodavca 27.121,54€, ostala lična primanja 85.295,82€, ostale tekuće izdatke 441.111,13€, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru 64.694,36€, kapitalne izdatke 150.763,82€, pozajmice i kredite 986,00€, i one nastale po osnovu otplate dugova u iznosu od 10.039,37€.

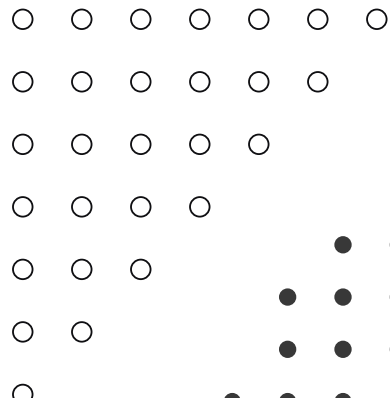
Iako iznos neizmirenih obaveza na 31.12.2019. godine nije značajan u odnosu na ukupno iskazane primitke i izdatke UCG u 2019. godini, ostaje nejasan razlog njihovog postojanja imajući u vidu da su depoziti na žiro računima UCG na pomenuti datum iznosili 13.420.400,00€.

Nalazi ove kraće analize finansijskog poslovanja UCG i ukazanih nedostataka u planiranju i izvršavanju budžeta obavezuju nadležne institucije da se ozbiljnije zainteresuju za finansije UCG. To bi moralo uključiti i upoznavanje javnosti sa izdacima po osnovu zarada, naknada i ostalih ličnih primanja zapošljenih i propisima na osnovu kojih se vršio obračun istih, a imajući u vidu da je UCG vrlo inovativan u pogledu osnova za isplatu naknada. Tako je, na primjer, Pravilnikom objavljenom u Biltenu UCG br. 484 od 17.01.2020. godine uređen postupak nagrađivanja za citiranost radova po Scopusu, odnosno u u WoS-u (Clarivate Analytics) za pojedinačne autore. Znači, Pravilnikom se propisuje nagrađivanje autora tj. zapošljenih za nešto što je njihova obaveza predviđena Zakonom, Statutom i Opštim kolektivnim ugovorom za koju primaju redovnu zaradu. Dalje, Pravilnik uvodi i retroaktivnost, odnosno istim se propisuje pravo nagrađivanja počevši od 2018. godine iako je Pravilnik usvojen 17.01.2020. godine!

Konačno, imajući u vidu obim i kompleksnost poslovanja, kao i činjenicu da duži period nije vršena eksterna revizija finansijskog poslovanja UCG, neophodno je da Vlada Crne Gore, shodno Ugovoru o finansiranju, iskoristi svoje pravo i angažuje nezavisnog ovlašćenog revizora radi vršenja revizije finansijskog poslovanja UCG. Takođe, pošto se radi o značajnom budžetskom korisniku, neophodno je da Državna revizorska institucija (DRI) u svoj plan revizije za 2020.godinu uvrsti reviziju poslovanja UCG.

Oznaka	Naslov	Rukovodilac	Članovi tima	Tip	Podtip	Početak	Kraj	Opis
HEPMP	Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan Countries	Živković Danko		Istraživački	Strukturni	15.10.2017.	15.10.2020.	http://hepmp.med.bg.ac.rs/
4 PILLARS	4 PILLARS	Mandić Milica				27.6.2016.	27.6.2019.	
IPA ADRIATIC	IPA ADRIATIC	Đurović Mirko		Obrazovni	Strukturni	23.6.2016.	23.6.2019.	
Poboljšanje komunikacionih kapaciteta	Poboljšanje komunikacionih kapaciteta	Lučić Dejan				10.6.2016.	10.6.2019.	
REDOS - doktorske studije	REDOS - doktorske studije	Stojanović Radovan				26.5.2016.	26.5.2019.	
Erasmus school to work transition for higher	Erasmus school to work transition for higher	Dlabač Tatijana				16.3.2016.	16.3.2019.	
ERASMUS+ RE WBC	ERASMUS+ RE WBC	Krivokapić Marija				16.3.2016.	16.3.2019.	
Rektorat-Konfučije institut	Rektorat-Konfučije institut	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	11.2015.	31.12.2015.	
Rektorat -projekat Adriatin ETF	Rektorat -projekat Adriatin ETF	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	11.2015.	31.12.2015.	Build innovation,cross-border clusters of SMEs and R&D Institutes,which interact with each other and with clients and suppliers and often share a pool of specialist labor, business and financial services,R&D and training facilities;Promote lifelong learning in research and innovation, etc.

Rektorat -proj. BALMAS- Ins.biologija mora	Rektorat -proj. BALMAS- Ins.biologija mora	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.11.2013.	31.3.2016.	Projekat BALMAS odnosi se na zaštitu od zagađenja balastnim vodama u području Jadrana, kao i sprječavanje rizika i zaštitu i poboljšanje stanja morske sredine i obale. Projekat se bavi problemom balastnih voda, neophodnih za sigurnu plovidbu.
Rektorat-Projekta Inst. Biol. Mora-De Fish Gear	Rektorat-Projekta Inst. Biol. Mora-De Fish Gear	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.11.2013.	1.3.2016.	Specifični ciljevi projekta odnose se na koordiniran i integrisan strateški pristup (na prekograničnom nivou) u kvantifikovanju i procjeni morskog otpada i mikroplastike (na plažama, vodenom stubu i morskom dnu).
Rektorat-Projekta Masinski EQIWBC	Rektorat-Projekta Masinski EQIWBC	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2015.	31.12.2015.	<ul style="list-style-type: none"> To develop training programs and consulting services for quality improvement of WBC enterprises Improvement of competitiveness of WBC enterprises through increased quality Improvement of regional cooperation and cooperation with enterprises
Rektorat-Devcore projekat-Tempus	Rektorat-Devcore projekat-Tempus	Bačović Maja		Institucionalni	Strukturni	15.2.2014.	11.11.2016.	Definisanje ishoda ucenja na svim visokoobrazovnim institucijama u Crnoj Gori.
Rektorat-Projekat Pomorstvo MHM-Tempus	Rektorat-Projekat Pomorstvo MHM-Tempus	Bačović Maja		Obrazovni	Ostalo	1.12.2013.	30.11.2016.	MAReD projekat nastao u cilju harmonizovanja i modernizovanja sistema obrazovanja i praktičnog usavršavanja pomoraca u Crnoj Gori i Albaniji, kroz ratifikaciju i ispunjavanje najnovijih izmjena međunarodnih pomorskih regulativa i propisa
Rektorat Hip. -Projekat BioEMIS	Rektorat Hip. -Projekat BioEMIS	Bačović Maja		Obrazovni	Ostalo	1.1.2015.	31.12.2015.	Razvoj i uvođenje novih PhD, MSc and Spec. Programa u BME i MI u Srbiji, Crnoj Gori i BiH. • Razvoj edukativnog materijala na zajedničkom jeziku. • Poboljšanje edukativne infrastrukture sa akcentom na praktični rad (laboratorije) • Usavršavanje kadra na EU institucijama, itd.
Rektorat projekat EVEL- INNO	Rektorat projekat EVEL- INNO	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2015.	31.12.2015.	
Rektorat -SDTRAIN- Tempus R	Rektorat -SDTRAIN- Tempus R	Bačović Maja		Obrazovni	Ostalo	15.10.2012.	31.5.2015.	Projekat SD TRAIN ima za cilj razvoj trening kurseva za osoblje zaposleno u lokalnim samoupravama na temu održivog razvoja, posebno energetske efikasnosti u gradovima, održivom razvoju infrastrukture na lokalnom nivou i dobrom upravljanju resursima.
Rektorat Prva bn. Evrop. ekon.inst.	Rektorat Evrop.ekon.inst.	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2015.	31.12.2015.	
Rektorat kluz.obrazov.	Rektorat Inkluz.obrazov.	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2012.	31.12.2015.	Na inicijativu Univerziteta Crne Gore, odnosno Filozofskog fakulteta u Nikšiću, u oktobru 2012.godine, otpočela je realizacija međunarodnog TEMPUS projekta, pod nazivom FOUNDATION OF STUDY PROGRAMME FOR INCLUSIVE EDUCATION IN MONTENEGRO (FOSFIM, trajanje 3 godine).
Rektorat Hip.bn.proj.TEN ECOPORT	Rektorat Hip.bn.proj.TEN ECOPORT	Bačović Maja		Obrazovni	Ostalo	1.10.2012.	31.12.2014.	Poboljšanje prekograničnog i transevropskog partnerstva između luka jugoistočne Europe, razvoj i implementacija inteligentno upravljanje zaštitom životne sredine u lukama i informacijskim sistemima koristeći integrisane tehnologije za zaštitu od ekoloških rizika s ciljem smanjenja negativnih uticaja
Rektorat Hip.bn.Proj. TEMPUS JPCR	Rektorat Hip.bn.Proj. TEMPUS JPCR	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2015.	31.12.2015.	
REKTORAT EURAXESS	REKTORAT EURAXESS	Škurić Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2015.	31.12.2015.	
			Škurić Maja					
REKTORAT DELLCO Projekat	REKTORAT DELLCO Projekat	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2015.	31.12.2015.	
REKTORAT UNIVERZITETA-Projekti	REKTORAT UNIVERZITETA-Projekti mobilnosti	Bačović Maja		Obrazovni	Strukturni	1.1.2014.	31.12.2015.	Mobilnost studenata i istraživaca
Developing information literacy for lifelong learning and. knowledge economy in Western Balkan countries TEMPUS	Developing information literacy for lifelong learning and. knowledge economy in Western Balkan countries TEMPUS	Krstajić Božo				1.1.2015.	31.12.2015.	
GN 3 + FP 7 projekat	GN 3 + FP 7 projekat	Krstajić Božo				1.1.2015.	31.12.2015.	

JAVNE NABAVKE

U analiziranom periodu, od 2015. do 2019. godine, na snazi je bio Zakon o javnim nabavkama iz 2011.godine, mijenjan 2014. i 2017. godine. Taj Zakon uređuje uslove, način i postupak nabavke roba, usluga i ustupanja izvođenja radova, kao i zaštitu prava u postupcima javnih nabavki odnosno u *otvorenom, ograničenom i pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, zatim pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, i konkursu*²¹. Ovi postupci se primjenjuju za nabavku: 1) roba i usluga čija je procijenjena vrijednost javne nabavke jednaka ili veća od 15.000,00 €; i 2) radova čija je procijenjena vrijednosti javne nabavke jednaka ili veća od 30.000,00 €.

Predmet javne nabavke mogu biti *robe, radovi* (izgradnja, adaptacija, rekonstrukcija i održavanje objekata) i *usluge* (usluge iz oblasti saobraćaja, finansijske usluge, računarske usluge, usluge obrazovanja i nauke, istraživanja, računovodstva i revizije, konsaltinga, arhitektonske usluge, stručni nadzor, ugostiteljske, zdravstvene, socijalne i druge usluge).

Naručilac je dužan da nabavku roba, usluga i radova ispod ovih vrijednosti sprovodi kroz postupak *nabavke male vrijednosti*, shodno utvrđenim internim Pravilima²² o nabavkama male vrijednosti, ustanovljenim od 2017. godine. Nabavke male vrijednosti za potrebe Rektorata UCG sprovodi Sektor za finansije, preciznije Služba za finansije i javne nabavke unutar Rektorata. Sam postupak nabavke male vrijednosti vrši se u slučaju kada je ukupna procijenjena vrijednost roba na godišnjem nivou manja od 15.000,00€ sa uračunatim PDV-om i za nabavku radova čija je ukupna procijenjena vrijednost na godišnjem nivou manja od 30.000,00 € sa PDV-om, ako za tu nabavku naručilac ne sprovodi otvoreni ili neki drugi postupak shodno Zakonu o javnim nabavkama.

Nabavke male vrijednosti zahtijevaju veći senzibilitet i stepen transparentnosti, imajući u vidu diskreciono pravo odlučivanja o ponuđaču (posebno za one nabavke za koje se ne sklapa ugovor ili obavještenje o ishodu postupka, već samo izdaju fakture). S obzirom da javne nabavke male vrijednosti predstavljaju visoko rizičnu oblast za korupciju posebna je odgovornost institucija da podatke o njima učine potpuno transparentnim, a upravo to institucije propuštaju da urade i UCG ne predstavlja svijetli izuzetak.

Naime, na sajtu UCG u odjeljku javnih nabavki²³, za posmatrani period od 2015. do 2019. godine, ne postoje dostupni podaci za 2015. i 2016. godinu za nabavke male vrijednosti, niti za hitne nabavke za 2015, 2016. i 2017.godinu. Dostupni su podaci samo za 2017, 2018. i 2019. godinu za nabavke male vrijednosti, i za 2018. i 2019. godinu za hitne nabavke, dok se za ostale nabavke linkom upućuje na sajt Direktorata za javne nabavke²⁴.

21 Član 20 Zakona o javnim nabavkama, "Službeni list Crne Gore", br. 042/11, 057/14, 028/15, 042/17

22 Bilten 447

23 Sajt UCG: <https://www.ucg.ac.me/rektorat/84>, posljednji uvid izvršen 27.juna 2020.

24 Sajt UCG: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/25859/objava/41249-direktorat-za-politiku-javnih-nabavk>, posljednji uvid izvršen 27.juna 2020. Upućenje na: <http://portal.ujn.gov.me/delta2015/login.jsp>

Detaljnijim uvidom, može se utvrditi da su na sajtu UCG, u odjeljku javne nabavke za 2017. godinu objavljeni podaci za 27 nabavki male vrijednosti, od kojih za neke postoje ugovori a za neke ne, već samo obavještenja o ishodu postupka. Nema dostupnih podataka o hitnim nabavkama u 2017.godini.

Za 2018. godinu, na sajtu UCG, objavljeni su podaci za 52 nabavke male vrijednosti i tri hitne nabavke. Za neke od tih nabavki postoje objavljeni ugovori ili obavještenja o ishodu postupka nabavke male vrijednosti, dok neki ugovori ili zahtjevi ne postoje objavljeni, odnosno kada se pokuša otvoriti ili preuzeti dokument kursor se vraća na početnu stranicu sajta UCG²⁵.

Na sajtu UCG, za 2019. godinu su objavljeni podaci o javnim nabavkama male vrijednosti razvrstani po organizacionim jedinicama UCG, a uključujući i Studentski parlament. Oni su dalje uglavnom podijeljeni u dodatne odjeljke (radovi, robe i usluge). Ukupno je bilo, po tim dostupnim podacima, 271 nabavka male vrijednosti od čega je najviše potreba imao Rektorat koji je sproveo 77 nabavki. Tokom 2019.godine, ukupno je bilo šest hitnih postupaka javnih nabavki na četiri fakultetske jedinice, u Centralnoj biblioteci i u Rektoratu.

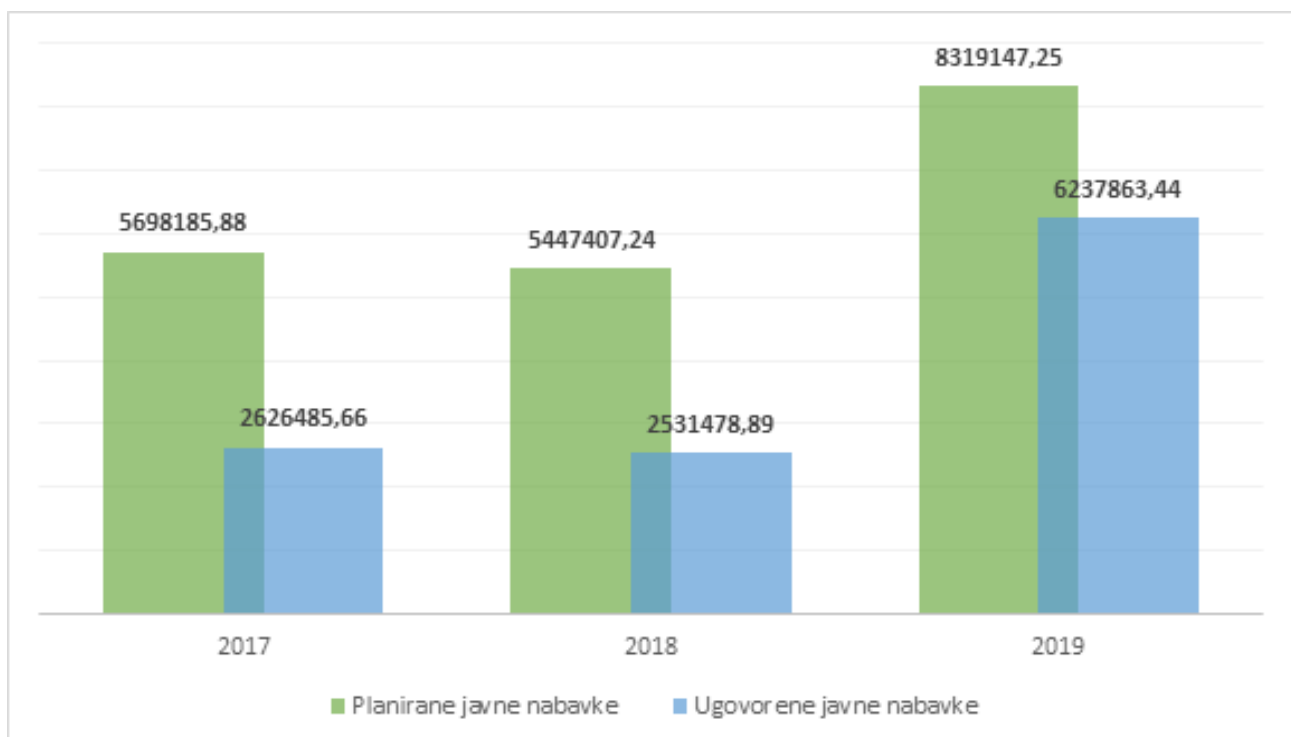
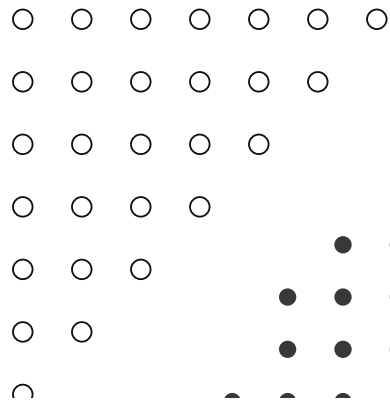

Tabela 10: Razlika između planiranih i ugovorenih sredstava za potrošnju javnih nabavki

25 Sajit UCG, primjeri: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/25859/objava/41275-it-naucno-strucni-skup> ili <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/25859/objava/41273-htz-oprema> ili <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/25859/objava/41271-djelovi-za-poljoprivredne-masine-2018> ili https://www.ucg.ac.me/objava/blog/25859/objava/41279-likovni-materijal-za-izvodenje-nastave_posljednji_uvid_izvršen_27.juna_2020.

Uporedni pregled ukupnih iznosa planiranih i ugovorenih javnih nabavki, za posmatrani period, dostupan je za 2017, 2018. i 2019. godinu. Informacije o ugovorenim sredstvima su preuzete sa Portala javnih nabavki, na kojem su objavljeni izvještaji koji sadrže obrasce o sprovedenim nabavkama za 2017, 2018. i 2019. godinu za UCG i to Obrazac A (otvorene nabavke), Obrazac B (nabavke male vrijednosti) i Obrazac C (hitne nabavke), a u zbirnom prikazu sva tri obrasca za godinu se objavljuju kao jedinstveni izvještaj o ugovorenim ili utrošenim sredstvima za javne nabavke.

Tako je za 2017. godinu planirano 5.698.185,88 €, a ugovoreno 2.626.485,66 €, zatim za 2018.godinu planirano je 5.447.407,24 € a ugovoreno 2.531.478,89 €, dok je za 2019.godinu planirano čak 8.319.147,25€, a ugovoreno 6.237.863,44 €.

U periodu od 2017. do 2019.godine, UCG je na javne nabavke planirao 19.464.740,37€, a potrošio 11.395.827,99€, pri čemu je u 2019.godini za ove svrhe utrošeno 20.94% više nego zbirno za 2017. i 2018.godinu. Odnos planiranog i utrošenog ukazuje na realizaciju od 58,5%, a što vodi zaključku da su planovi za javne nabavke kontinuirano ili loše rađeni ili loše realizovani.

Primjetno je i da su se do kraja finansijske godine ti planovi, u prosjeku, mijenjali oko 10 puta godišnje, što takođe ukazuje na nedostatnosti.

Kategorija	2015.godina	2016.godina	2017.godina	2018.godina	2019.godina
Plan javnih nabavki objavljen na e-portalu javnih nabavki	Ne postoji	11 puta je mijenjan i stavljan van snage	Devet puta je mijenjan i stavljan van snage	Devet puta je mijenjan i stavljan van snage	13 puta je mijenjan i stavljan van snage
Tenderska dokumentacija	22 tendera sa dokumentacijom	125 tendera sa dokumentacijom	104 tendera sa dokumentacijom	55 tendera sa dokumentacijom	54 tendera sa dokumentacijom
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja	Ne postoji	Ne postoji	Tri postupka	Ne postoji	Dva postupka
Okvirni sporazum prije izmjena ZJN	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji
Hitne nabavke	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji	6 postupaka hitne nabavke

Tabela 11: Prikaz planova javnih nabavki UCG na Portalu za javne nabavke na kraju finansijske godine sa postupcima i kategorijama sprovedenih javnih nabavki po obrascu

Uvidom u izvještaje o javnim nabavkama u Crnoj Gori, koji se mora dostaviti Vladi svake godine, najkasnije do 31. maja tekuće za prethodnu godinu, na razmatranje i usvajanje, a kojim su obuhvaćeni podaci i o javnim nabavkama UCG, utvrđeno je da ovaj izvještaj još uvijek nije objavljen za 2019. godinu, a da se na portalu za

javne nabavke nalaze objavljeni izvještaji o javnim nabavkama za UCG koji obuhvataju obrasce A,B,C sa zaključenim zbirnim javnim nabavkama za 2019.godinu. Podaci objavljeni u Izvještaju sa obrascima za UCG unose se u generalni Izvještaj o javnim nabavkama za Crnu Goru.

UCG, kao obveznik Zakona o javnim nabavkama i internih pravila, najčešće je koristio otvoreni postupak javne nabavke, po kojem zainteresovana lica mogu da podnesu ponude u skladu sa uslovima utvrđenim pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom. Pretragama na Portalu javnih nabavki, u periodu od 2015. do 2019.godine, ukazuju da je UCG imao 360 otvorenih postupaka sa tenderskom dokumentacijom i to 22 postupka u 2015. godini, 125 postupaka u 2016. godini, 104 postupka u 2017.godini, zatim 55 postupaka u 2018. godini i 54 postupka u 2019.godini.

I po podacima sa sajta UCG, kad je riječ o vrsti postupaka, u periodu od 2017. do 2019.godine, dominantno se radilo o otvorenom postupku javnih nabavki u odnosu na postupak nabavke male vrijednosti, dok su hitne nabavke bile rijetke. Izuzetak se notira u 2019.godini, jer dominiraju nabavke male vrijednosti u odnosu na otvorene javne nabavke, pa je tako u 2019. godini zabilježen najveći ugovoreni iznos od 4.314.687,22€ nabavki male vrijednosti što je za 3.704.811,8 € više u odnosu na 2018. godinu.

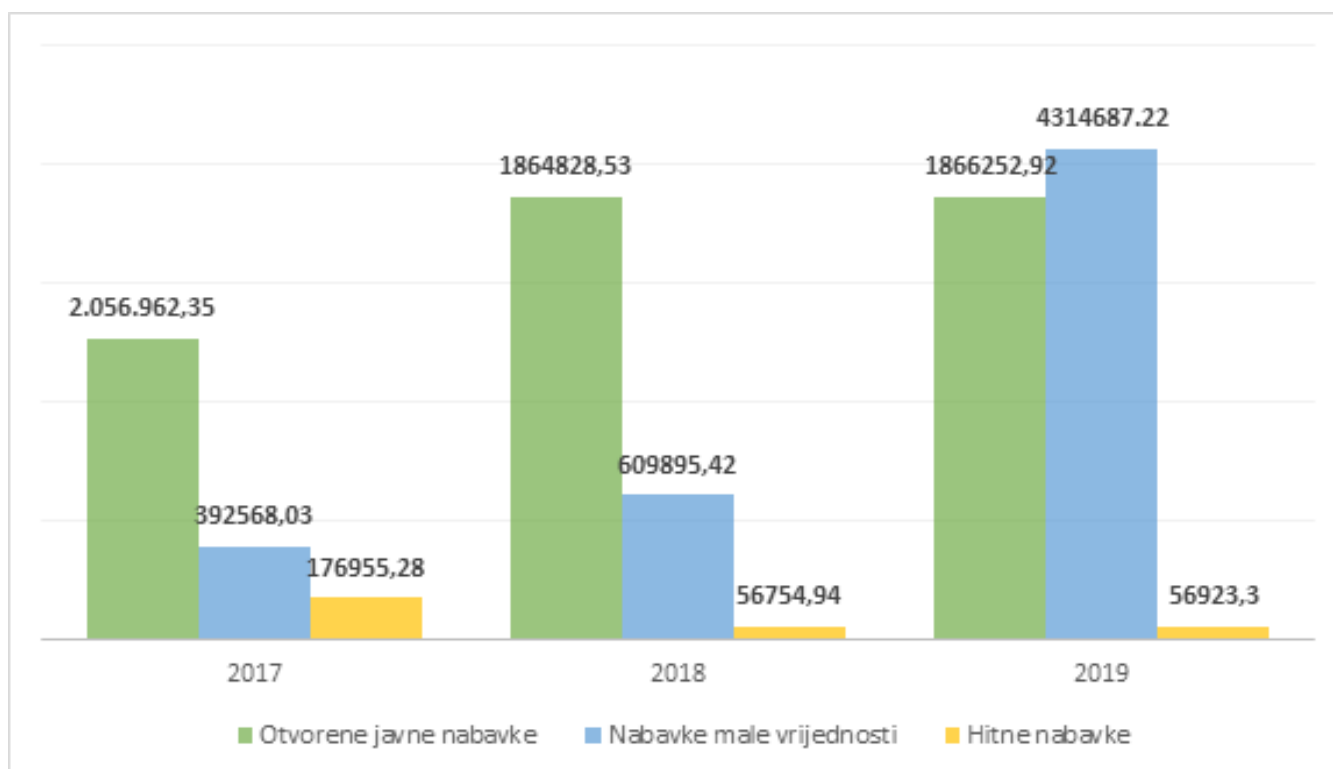
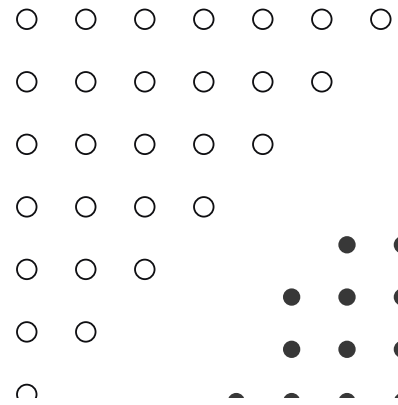

Tabela 12: Uporedni pregled ugovorenih javnih nabavki po vrsti postupka od 2017. do 2019.godine

Najveći dio ugovorenih vrijednosti zaključen je na osnovu jedne dostavljene ponude, dok je najniža ponuđena cijena najčešći kriterijum po kojem se odlučuje.

Treba naglasiti da se primjećuju diskrepance u podacima u dostupnim izvještajima i zvaničnim bazama javnih nabavki UCG, zbog čega je nemoguće dati preciznu ocjenu o tim nabavkama. Na primjer, pretragom na Portalu javnih nabavki, odnosno unosom podataka u obrazac za pretragu za UCG pod stavkom *hitne nabavke*, za traženi period od 2015. do 2019.godine, dobija se podatak da hitnih nabavki nije bilo za 2015, 2016, 2017 i 2018. godinu, već da je jedino šest postupaka sprovedeno u 2019. godini. Na drugoj strani, na istom portalu u odjeljku godišnjih izvještaja postoje podaci o sredstvima utrošenim za hitne nabavke u 2017, 2018 i 2019. godini koji su prikazani u Obrascu C za hitne nabavke. Podaci sa sajta UCG, kad je riječ o ovom pitanju, su takođe nešto drugačiji u odnosu na Portal javnih nabavki.

Sve ovo naglašava potrebu da Vlada Crne Gore izvrši eksternu reviziju, shodno zakonskim ovlaštenjima kao osnivač, makar od perioda uspostavljenog ugovornog budžetskog finansiranja, odnosno od 2018. do 2020.godine, a da Državna revizorska institucija izvrši reviziju finansijskog poslovanja UCG, uključujući i javne nabavke, za 2020.godinu.

